

สัตว์ทรงเลี้ยงของ
พระราชา

howl hear
your best friend.

JANUARY
2017
ISSUE
10

[Signature]
3/2/2017.

จำได้ว่าเมื่อสมัยตอนเป็นเด็ก เมื่อถึงวันพอที่ไร คุณครูจะให้
นักเรียนในชั้นวาดภาพพระราชกรณียกิจของในหลวง

จำได้อีกเช่นกันว่าภาพที่วาดส่วนใหญ่ที่ทั้งผมและเพื่อนร่วม
ห้องวาดเป็นภาพเครื่องบินกำลังทำฝนเทียม

ทำให้ผมเคยคิดไปเองว่าฝนเทียมหรือฝนหลวงนั้นคงเป็นงาน
หลักของพระองค์ท่าน

แต่จากนั้นเมื่อผมโตขึ้น ผมก็เริ่มรู้ว่าไม่ใช่ เพราะไม่ว่า
จะเมื่อไร ไม่ว่าจะที่ไหน ผมมักได้อินข่าวของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงพระกรณียกิจเพื่อปวงชนชาวไทย
อย่างต่อเนื่อง จนภาพในหลวงทรงบากบั่นเพื่อทุกข์สุขของราษฎร
ไทยกลายเป็นภาพจำติดคาผมไปเสียแล้ว

ในระหว่างการทำ howl ฉบับนี้ ทำให้ผมได้มีโอกาสศึกษา
พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านมากขึ้นกว่าที่เคยสัมผัสเพียงแค่
ผิวเผิน ยิ่งศึกษาลงไปมากขึ้นเท่าไรก็ยิ่งรู้สึกทึ่งว่าพระองค์ท่านทรง
มีพระอัจฉริยภาพและสายพระเนตรอันยาวไกล ทำให้หลากหลาย
โครงการที่ท่านดำริคิดค้นขึ้น เป็นรากฐานสำคัญให้ประชาชนและ
ประเทศไทยพัฒนาอย่างยั่งยืน

พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับคนไทยทุกหมู่เหล่า แม้กระทั่ง
ชนกลุ่มน้อยและชาวเขาที่ถูกกลืน ท่านก็ทรงลงพื้นที่เพื่อไปพัฒนา
ความเป็นอยู่ของพวกเขาให้ดีขึ้น ท่านเล็งเห็นความสำคัญของ
ธรรมชาติ รักษาแหล่งน้ำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ค่อยโอกาสที่ไม่
เคยถูกเหลียวแล ในยุคแห่งอำนาจทุนนิยมกำลังทวีอำนาจแรงกล้า
ขึ้นทุกวัน ใครจะเชื่อว่าพระองค์ท่านทรงคิดหลักการเศรษฐกิจพอ
เพียงที่เน้นให้เรายืนหยัดได้ด้วยตัวเอง เน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน
เป็นหลักคิดที่เรียกได้ว่าสวนกระแสโลก หากแต่ใช้ได้จริง จนกระทั่ง
มีชาวตะวันตกมากมายมาศึกษาและเขียนเป็นหนังสือออกมาหลายต่อ

หลายเล่ม แล้วจะมีพระราชวังของพระราชินีในอีกโลกอีก
ที่มีโครงการทดลองค้นแบบเพื่อประชาชนอยู่มากมายเท่าวังสวน
จิตรลดา

ท่านทรงเป็น "พระราชินี" ของเหล่าปวงชนชาวไทยอย่าง
แท้จริง

ในนิตยสาร howl ฉบับนี้ เป็นความตั้งใจของผมและทีมงาน
ที่อยากทำนิตยสารฉบับพิเศษระลึกถึงพระเกียรติในหลวงในแบบที่เราอยาก
นำเสนอ ด้วยเรื่องราวของเหล่าสัตว์ทรงเลี้ยงของพระองค์ท่าน ซึ่ง
เราได้รับความช่วยเหลือจากศิลปินนักวาดภาพมากมายที่มาช่วย
วาดภาพประกอบภายในเล่มนี้ ซึ่งหลายท่านก็เป็นถึงศิลปินนักวาด
ระดับประเทศแต่ก็ยินดีมาร่วมงานกับเรา หลายท่านเป็นนัก
วาดที่ผมติดตามผลงานมานาน เลยทั้งรู้สึกดีใจและเป็นปลื้มไป
พร้อมๆ กัน

เนื้อหาในเล่มนี้อาจจะดูเบาบางกว่าเล่มก่อนๆ ที่เคยทำมา
ต้องบอกว่าส่วนหนึ่งเป็นความตั้งใจของทีมงานเอง ที่อยากให้เล่า
เรื่องด้วยรูปภาพที่นักวาดแต่ละท่านตั้งใจวาดอย่างประณีต เป็นการ
สื่อสารด้วยอารมณ์ที่เราคงรู้ว่าไม่สามารถสรรหาคำใดมาใช้แทนได้

เหมือนกับยามนี้ที่พระองค์ไม่ได้อยู่กับพวกเราแล้ว
แต่ถึงกระนั้นลึกๆ ในใจ ผมก็ยังรู้สึกที่พระองค์ยังคงอยู่กับ
พวกเรา

ดังเช่นที่เคยเป็นมา....

และตลอดไป....

ชานนท์ สิมะบรรณสิทธิ์
บรรณาธิการ Howl Magazine

howl

hear
your best friend.

JANUARY
2 0 1 7
I S S U E
1 0

ที่ปรึกษา

น.สว.การุณ ชัยวงศ์โรจน์

บรรณาธิการบริหาร

สว.ญ.มนัสนันท์ ธาธากรทรัพย์

บรรณาธิการ

น.สพ.ชานนท์ สิมะบวรสุฤทธิ์

กองบรรณาธิการ

น.สพ.อภิชาติ ตั้งกิจเจริญวงศ์
น.สพ.ปิ่นนกร เลาคประสิทธิ์พร
นายปิยะพงษ์ เล็กประยูร

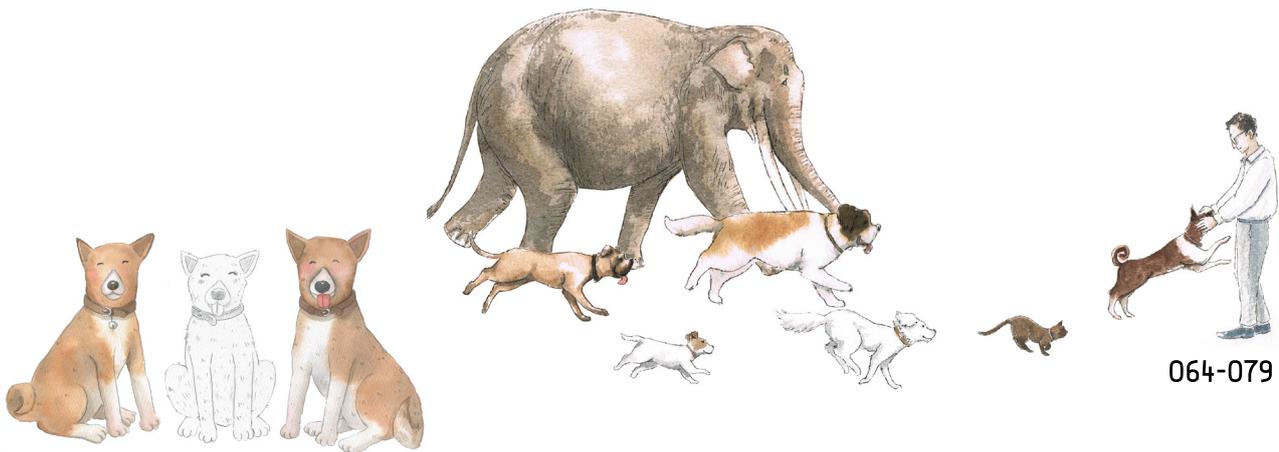
ฝ่ายการตลาดและโฆษณา

น.ส.พันธ์ทิพย์ ทิววรรณ

บรรณาธิการศิลปกรรม

กฤษณะ โชคชาวัฒน์

WHAT THE HOWL

064-079

08-021

022-035

036-043

044-063

- 08-021 Chapter 1 - สุนัขทรงเลี้ยง
- 022-035 Chapter 2 - สัตว์ทรงเลี้ยง
- 036-043 Chapter 3 - โครงการพระราชดำริ
- 044-063 Chapter 4 - Gallery
- 064-079 Chapter 5 - คีตกึ่ง

C H A P T E R

1

สุขทรงเลียง

“คุณบ๊อบบี้” สุนัขทรงเลี้ยงตัวแรก

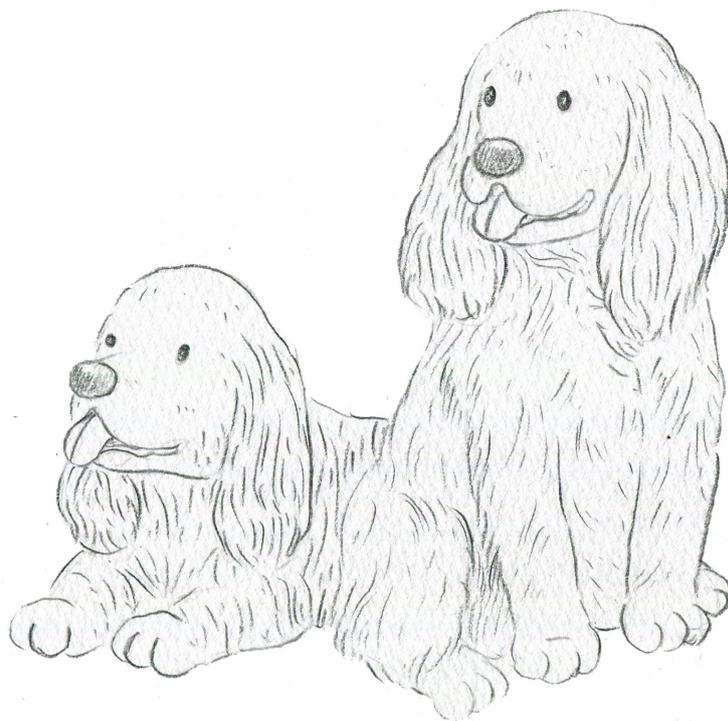
ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงรักและเมตตาสุนัขเป็นอย่างมาก ทรงเริ่มค้นเลี้ยงสุนัขสายพันธุ์ไทยเป็นตัวแรก ร่วมกับพี่ชาย คือ ในหลวงรัชกาลที่ 8 และพี่สาว คือ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ณ วังสระปทุม

“คุณโจโจ” ผู้อยู่พระที่นั่ง

ตั้งแต่ยุคก่อนปี พ.ศ. 2500 คุณโจโจ สุนัขสายพันธุ์เกรทเดน เคยเป็นสุนัขทรงเลี้ยงแสนรู้ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาก่อน ซึ่งปรากฏในภาพถ่ายฝีพระหัตถ์และข้อความบรรยายใต้รูปภาพในหนังสือที่มีหน้าปกเขียนว่า โรงเรียนราชินี ดังนี้ "จำคานู สวมแว่นตาหมายจะเป่งเก่งภาษา แต่อ่านไม่รู้เรื่องเคื่องนี้ย่นตา เลยนั่งมองกระป๋องยาไปพลางพลาง เห็นถ้วยแก้วแล้วใจให้ละเหยีย อยากรคีมเบียร์พอเมากับเขาบ้าง แถมอยากเล่นบ๊องโนโซว์ท่าทางไม่ต้องทนเมื่อยคางคาบกล้องยา"

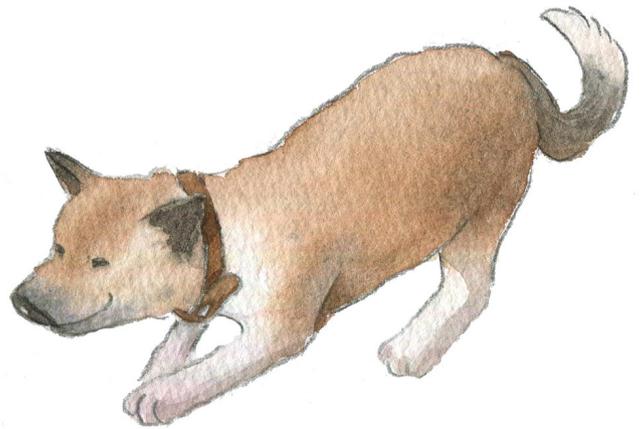
“สุนัขกลุ่มแรกในพระตำหนักจิตรลดาร”

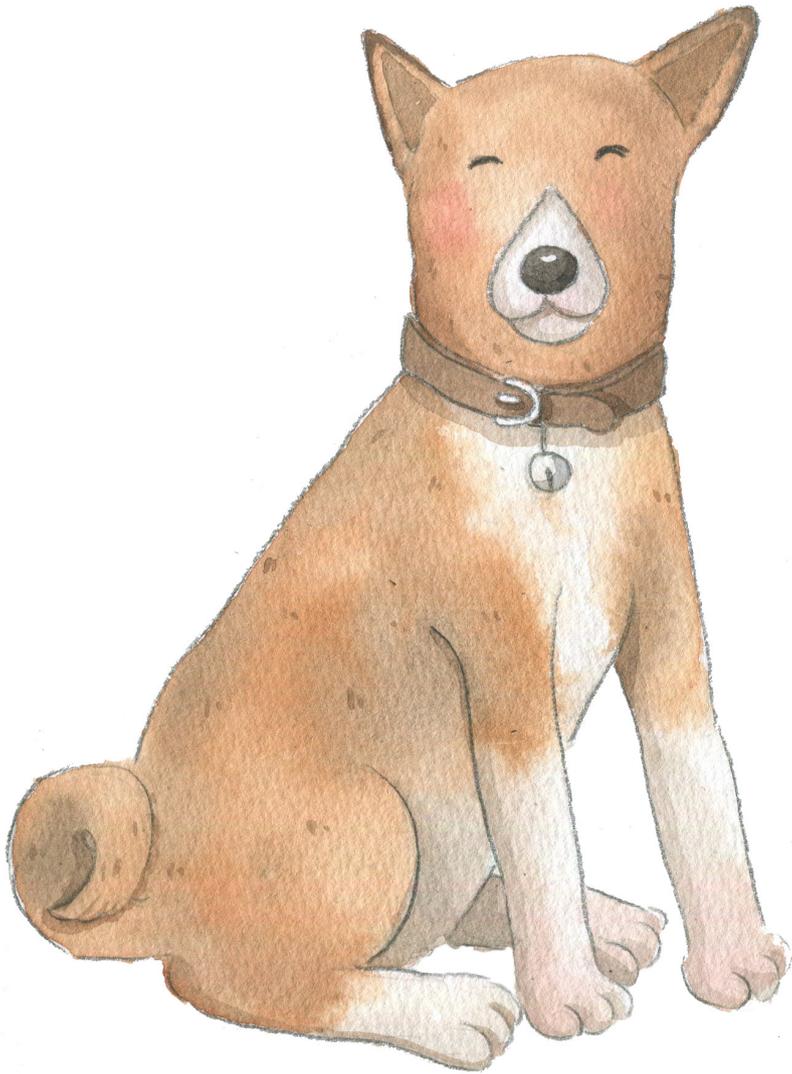
ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ในหลวงรัชการที่ 9 ทรงให้การช่วยเหลือกลุ่มสัตว์ป่วยหรือบาดเจ็บ ด้วยการรับเข้ามาอุปการะเลี้ยงดูในพระตำหนักจิตรลดารเป็นจำนวนมาก ซึ่งรวมแล้วเมื่อปี 2548 มีอยู่จำนวน 70 ตัว เช่น นก ปลา เต่า ลิง สุนัขจรจัด ฯลฯ เพิ่มขึ้นจากเดิมที่พระองค์เคยเลี้ยงสุนัขไว้เพื่อพระเกษมสำราญเพียงเท่านั้นคือ “คุณสุคหล่อ” และ “คุณหมามู๋” สุนัขสายพันธุ์คัลเมเชียนกับ “คุณซูซี่” และ “คุณคูกี้” สุนัขสายพันธุ์ค็อกเกอร์ สเปเนียล

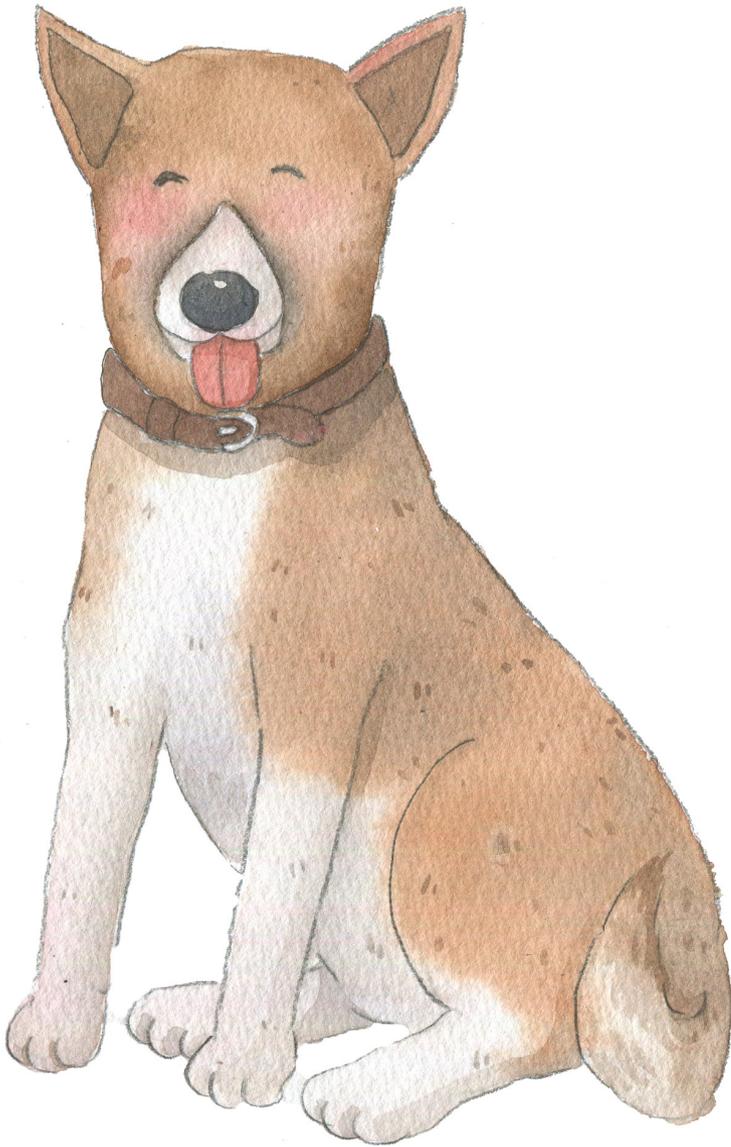
“คุณมะลิ” แม่แบบของคุณทองแดง

มะลิ สุนัขข้างถนน เพศเมีย ขนยาว สีขาว กำลังอยู่ในช่วงระยะการเป็นสัด วันหนึ่งได้หลุดเข้ามาในวัง และบังเอิญไปผสมพันธุ์กับ คุณสุคหล่อ และ คุณหมามู๋ย กระทั่งเจ้าหน้าที่ในวังมาเห็น คุณมะลิจึงถูกจับตัวส่งให้ กทม. เมื่อในหลวงทราบความคั่งนั้น ก็ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้ไปรับภรรยาของคุณสุคหล่อและคุณหมามู๋ยกลับมา (เพราะผลัดกันขึ้นผสมอยู่หลายครั้ง ทั้งคุณสุคหล่อและคุณหมามู๋ยก็ยังมีสุนัขพันธุ์เดียวกัน จึงไม่สามารถระบุได้แน่ชัดว่าเป็นภรรยาของใคร) เมื่อรับคุณมะลิมาเลี้ยงดูได้ไม่นาน ผลก็ปรากฏว่า คุณมะลิกำลังตั้งท้อง และคลอดลูกออกมาทั้งหมด 9 ตัว สร้างความเกษมสำราญให้ในหลวงเป็นอย่างมาก

ขณะที่คุณมะลิกำลังให้นมเลี้ยงลูกอยู่นั้น "คุณทองแดง" ลูกสุนัขเทศ (ในหลวงทรงใช้คำเรียกลูกสุนัขว่า "เทศบาล") ได้เข้ามาอยู่ในพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน โดยประวัติของคุณทองแดงคือ มีแม่ชื่อ "แดง" เป็นสุนัขจรจัดในซอยศูนย์แพทย์พัฒนา ถนนพระราม 9 เมื่อครั้งในหลวงเสด็จพระราชดำเนินไปเปิดศูนย์การแพทย์พระราม 9 นายแพทย์คนหนึ่งได้นำลูกสุนัข "ทองแดง" มาทูลเกล้าฯ ถวาย เนื่องจากช่วยแม่สุนัขมีสภาพโทรมและไม่สามารถเลี้ยงลูกได้ ในหลวงจึงทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้นำคุณทองแดงเข้าไปเลี้ยงในวัง และยกให้คุณมะลิเป็นผู้ดูแล (เพราะในเวลานั้นคุณทองแดงยังมีอายุห่างจากลูกๆ ของคุณมะลิไม่กี่วัน) คุณมะลิจึงกลายเป็นแม่แบบให้กับคุณทองแดง และเลี้ยงดูคุณทองแดงเป็นอย่างดี จนในหลวงเองยังทรงตรัสชื่นชมให้นายแพทย์ฟังอยู่บ่อยๆ ว่า คุณมะลิจึงคือแม่ของสุนัขตัวอย่าง ที่ไม่เคยแสดงอาการรังเกียจเลย แม้คุณทองแดงจะไม่ใช้ลูกของตนก็ตาม

รัก 3 เล้า ระหว่าง “คุณทองแท้ คุณทองกวาว และคุณทองแดง”

“คุณทองแท้” สุนัขสายพันธุ์บาเซนจิ เพศผู้ ขนสี-
น้ำตาล ที่นายสัตวแพทย์คนหนึ่งไปพบเข้าที่ประเทศ
เยอรมนีแล้วนำมาทูลเกล้าฯ ถวาย เนื่องด้วยในหลวง
ทรงสนพระทัยในสุนัขโบราณพันธุ์นี้ เพราะมีหน้าคา
ละม้ายคล้ายกับคุณทองแดงที่เป็นสุนัขทรงเลี้ยงทรง
โปรด (แต่คุณทองแดงมีขนาดตัวที่ใหญ่กว่า ในหลวงจึง
ทรงเรียกคุณทองแดงว่าเป็นสุนัขสายพันธุ์ไทยซูเปอร์
บาเซนจิแทน) และเมื่อคุณทองแท้เข้ามาอยู่ในวัง ก็ได้
มีลูกกับ “คุณทองกวาว” อดีตสุนัขจรจัดที่เคยอาศัยอยู่
บริเวณหน้าร้านตัดผมแห่งหนึ่ง โดยมีลูกด้วยกันทั้งหมด
9 ตัว ในหลวงทรงพระราชทานชื่อลูกๆ ให้เป็นชื่อของ
ต้นไม้ที่มีคำว่า “ทอง” ผสมอยู่ด้วย (คุณทองพันชุลย์ คุณ
ทองพันชั่ง คุณทองมีคชुक คุณโล่ทอง คุณทองเคื่อนหัว
คุณสร้อยทอง คุณทองชมพู คุณทองเครือวัลย์ คุณทอง
เจิม) และพระราชทานนามสกุลให้ว่า “เจริญเกศ” (เนื่อง
ด้วยคุณทองกวาวเคยอยู่บริเวณหน้าร้านตัดผมมาก่อน)

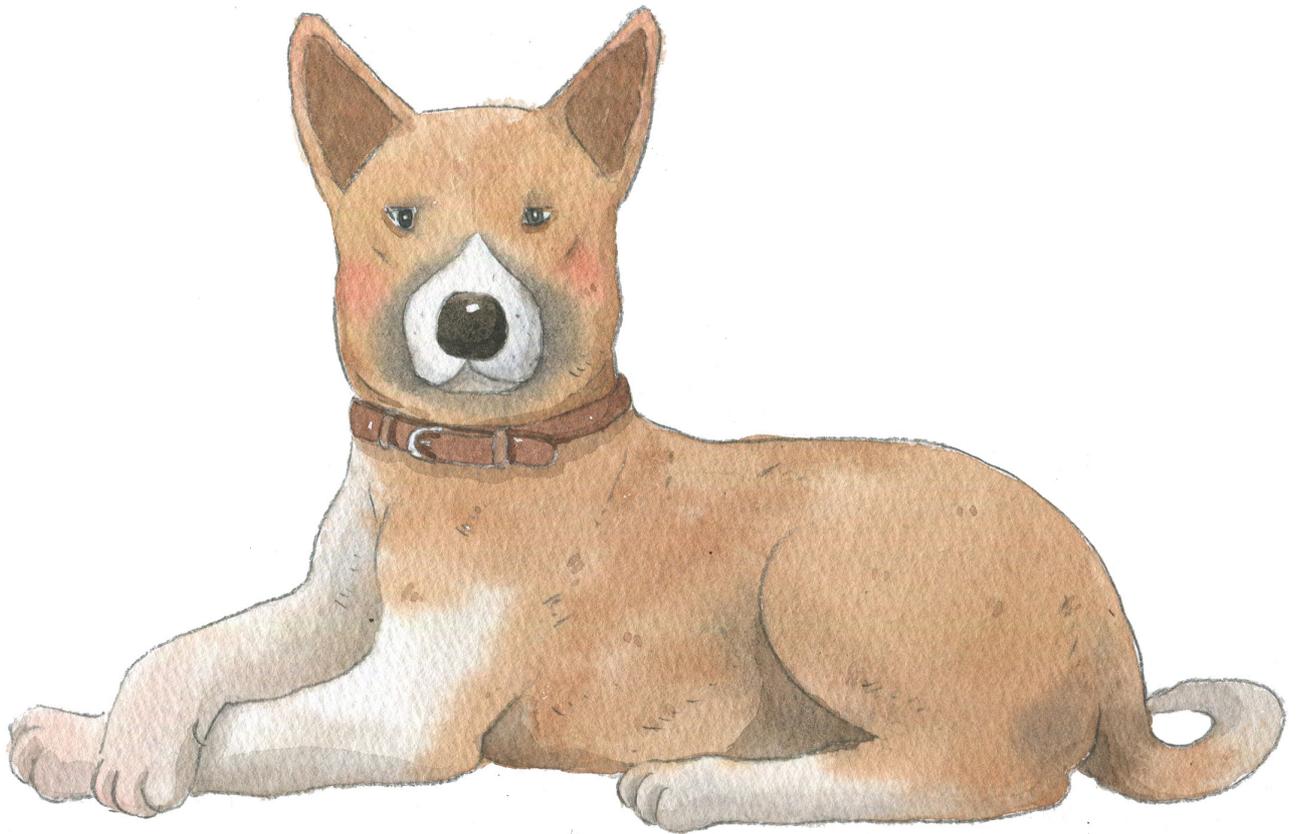
หลังจากนั้นไม่นาน คุณทองแท้ ก็ได้มีลูกกับ
คุณทองแดง ด้วยเช่นกัน และมีทั้งหมด 9 ตัว ในหลวงจึง
ทรงพระราชทานชื่อลูกๆ ให้เป็นชื่อขนมที่มีคำว่า “ทอง”
ผสมอยู่ด้วย (คุณทองชมพูนุท คุณทองเอก คุณทองม้วน
คุณทองทัด คุณทองพลุ คุณทองหยิบ คุณทองหยอก
คุณทองอัฐิ คุณทองนพคุณ) และพระราชทานนามสกุล
ให้ว่า “สุวรรณชาติ”

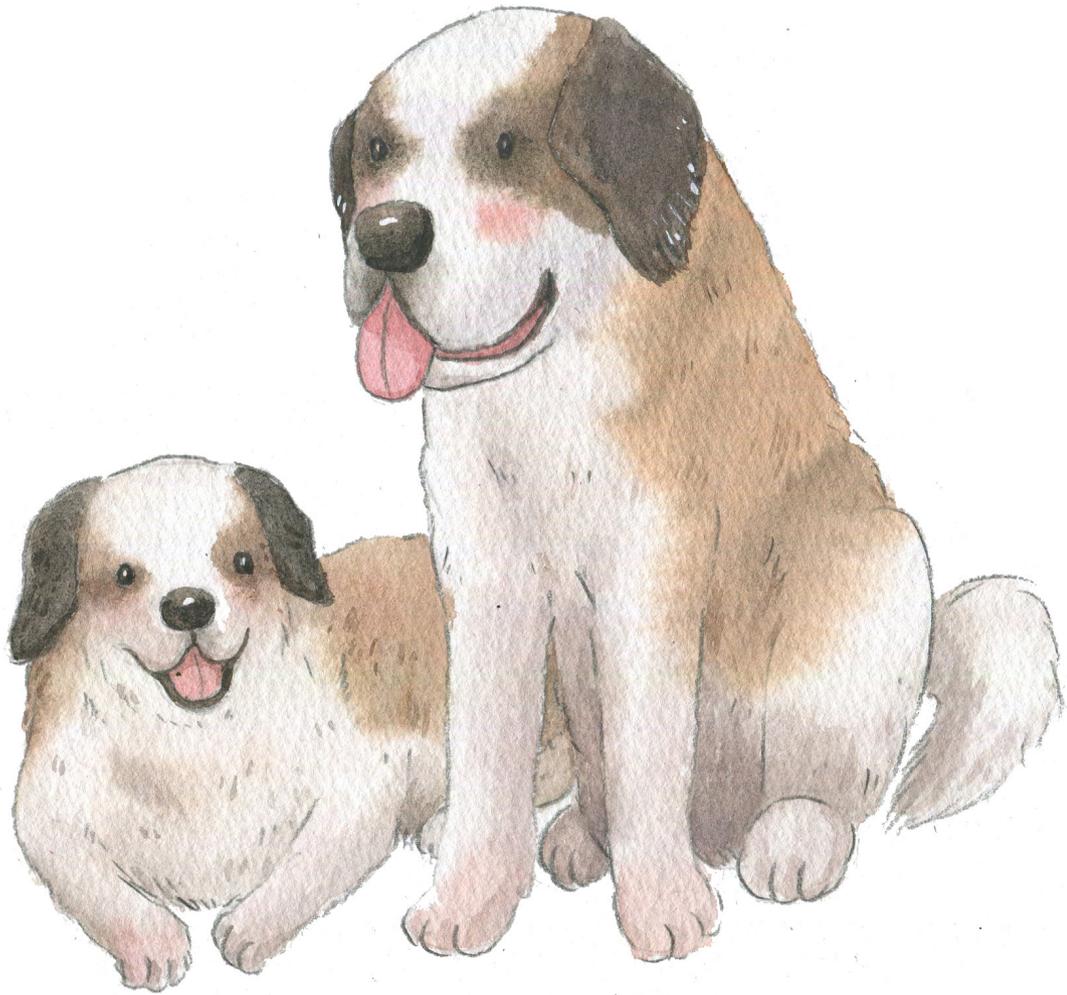
“คุณทองแดง” สุนัขแสนรู้ผู้ท่อมตน

ด้วยความสามารถแสนรู้ของคุณทองแดง ทำให้กลายเป็นสุนัขทรงเลี้ยงทรงโปรดของในหลวง เพียงแค่มีพระกระแสรับสั่งว่า ขึ้นซึ่งน้ำหนักหรืออ้อมคั้นมะพร้าว ก็สามารถทำได้เองโดยไม่ต้องมีการฝึกสอน ทั้งยังเป็นสุนัขที่ค่อนข้างท่อมตน จะไม่เข้าไปคลอเคลียเหมือนกับสุนัขทรงเลี้ยงตัวอื่นๆ ราวกับรู้จักที่ค่าที่สูง ครั้นเวลาในหลวงเสด็จพระราชดำเนินคุณทองแดงก็จะเดินนำเสด็จอยู่ด้านหน้าเสมอ หรือขณะที่ในหลวงประทับนั่ง คุณทองแดงก็จะหมอบและหันหน้าออกด้านนอกเพื่อเฝ้าระวังภัย โดยมีท่าประจำคือ การใช้สองขาหน้าเกยกันเหมือนคนกำลังหมอบ และหากการเข้าเฝ้าครั้งนั้นยาวนานจนเกินไป คุณทองแดงจะเงยหน้ามองพระพักตร์และผู้ที่มาเข้าเฝ้าพร้อมกับถอนหายใจยาว หรือเดินเข้ามาเลียพระหัตถ์อยู่หลายครั้ง เพื่อเป็นการสื่อสารว่า อยากให้กลับพระตำหนักได้แล้ว

อีกทั้งยังมีเรื่องเล่าว่าคุณทองแดงมีความสามารถพิเศษ คือ ถ้าในหลวงต้องการเรียกสุนัขตัวไหนที่กำลังวิ่งเล่นอยู่ไกลๆ ในสนามแล้ว เพียงแค่ทรงรับสั่งคุณทองแดง คุณทองแดงจะลุกขึ้นยืน เพียงซักพักสุนัขที่พระองค์ทรงเรียกก็จะวิ่งกลับมาเข้าเฝ้า เป็นเช่นนี้หลายครั้ง จนมีหลายคนกล่าวติดตลกว่าคุณทองแดงสามารถส่งโทรจิตเรียกสุนัขตัวอื่นๆ ได้

นอกจากนี้คุณทองแดงยังเป็นสุนัขที่แสนรู้ เฉลียวฉลาด กล่าวกันว่าเมื่อใดที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะทรงขับรถพระที่นั่งเอง คุณทองแดงจะตามเสด็จ เมื่อทรงเปิดประตูรถ และรับสั่งว่า "ทองแดง ขึ้นรถ" คุณทองแดงก็จะกระโดดขึ้นมาขึ้นบนเบาะข้างคนขับ เมื่อทรงรับสั่งว่า "ทองแดง นั่งลง" คุณทองแดงก็จะนั่งลงบนเบาะ วางท่าเท่ มองตรงไปข้างหน้าอย่างสง่างาม ถือว่าเป็นความแสนรู้ของคุณทองแดงที่สามารถทำตามคำสั่งของในหลวงได้เป็นอย่างดี เรียกได้ว่าท่านทรงสั่งอะไร คุณทองแดงก็จะรู้เรื่องและสามารถทำตามคำสั่งนั้นได้แทบทุกอย่าง

“คุณหลวงแจ่ม” สุนัขใหญ่ผู้ภักดี

เมื่อ พ.ศ. 2541 เจ้าเจมส์ สุนัขพันธุ์เซนต์เบอร์นาร์ด์ ของ "ครอบครัวศรีสวัสดิ์" ซึ่งในขณะนั้นมีบ้านพักหันด้านหน้าเข้าหาพระราชวังไกลกังวล เจ้าเจมส์เป็นสุนัขที่ไม่ค่อยรำเริงเวลาอยู่บ้าน แต่กลับชอบมุดหัวเข้าไปวิ่งเล่นในเขตพระราชทาน จนมีครั้งหนึ่งหายตัวเข้าไปอยู่ในวังถึง 3 วัน เมื่อครั้นในหลวงเสด็จฯ แปรพระราชทานมาประทับที่วังไกลกังวล ก็ยังหลุดเข้าไปอีก ทำให้คุณฉันทนา ผู้ซึ่งเป็นเจ้าของต้องจำใจขังเจ้าเจมส์ไว้ในกรง

ครั้นเวลาผ่านไป เจ้าหน้าที่ในวังออกมาแจ้งข่าวว่า ในหลวงทรงมีรับสั่งถึงสุนัขตัวโตที่เคยเข้ามาวิ่งเล่นหายไประยะหนึ่ง คุณฉันทนาจึงได้ลองไต่ร่องรอย ก็คิดในใจว่าในหลวงทรงโปรดเจ้าเจมส์มาก ถึงกับมีพระกระแสรับสั่งถามถึง จึงตัดสินใจน้อมเกล้าถวายเจ้าเจมส์แด่ในหลวง ด้วยประสงค์ให้พระองค์ทรงเกษมสำราญ อันจะนำมาซึ่งความปิติแก่คนในครอบครัวครอบครัว ในขณะที่กำลังเข้าเฝ้าเพื่อถวายตัว คุณทองแดงได้วิ่งออกมาหาเจ้าเจมส์ คุณฉันทนาจึงได้กราบทูลถามว่า "เขาถูกกันไหมเพคะ" ทรงรับสั่งตอบว่า "ไม่รู้สิ ยังไม่เคยเจอกัน แต่เจ้านี้เค้าขี้ใจนะ" รับสั่งพลางชี้ไปที่คุณทองแดง ซึ่งต่อมาในหลวงทรงพระราชทานชื่อใหม่ให้ว่า "คุณหลวงแจ่ม" มีนามสกุลว่า "ภักดี" เพราะมีความจงรักภักดีอยู่ในหลวงเป็นอย่างมาก

หลังจากนั้น คุณฉันทนาและครอบครัวได้ทำเรื่องขออนุญาตเข้าเฝ้าหลวงแจ่มอีก 2 ครั้ง โดยครั้งที่สองเป็นครั้งที่หลวงแจ่มมีลูก และเล่าว่า "เขาคูศึ้นมาก และยังจำเราได้ เอาคางมาเกยที่บ่า เหมือนจะบอกว่าตอนนี้เป็นคุณหลวงแล้วนะ" ส่วนลูกของหลวงแจ่มตัวหนึ่งในหลวงทรงพระราชทานนามให้ว่า "คุณแป๊ะฮวยอี๊ว" และพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงนำไปเลี้ยงที่วังสระปทุม

C H A P T E R

2

เรื่องเล่าของสัตว์ทรงเลี้ยงในวัง

พระยาช้างเผือกคู่พระบารมี

"พระเศวตอคุลยเคชพาหน ภูมิพลนวมนาถบารมี
ทุคยเศวตกรีกุมทพรธโรภาส บรมกมลลาสณิศุททวงค์
สรรพมกคลกษณคเชนทราชาติ สยามราชฎรวัสส์ค้ประสิทธิ
รัตนกฤษณรมิตบุญญาธิการ ปรมินทร์บพิตรสารค้กคิลคไฟ้า ฯ"

เรียกสั้นๆ ว่า "คุณพระเศวตฯ" หรือนามเดิม "พลายแก้ว" เป็นพระยาช้างเผือกคู่พระบารมีประจำรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

คุณพระเศวตฯ เกิดในป่าจังหวัดกระบี่ เมื่อปี พ.ศ. 2494 เป็นลูกช้างพลายเผือกโท ติดแม่ อยู่ในโขลงช้างป่า พร้อมๆ กับช้างเชือกอื่นๆ อีก 5 เชือก ได้แก่ พังสาคร พลายทอง พังเพียร พังวิไล และพังน้อย และถูกคล้องได้ที่บ้านหนองจูด ตำบลคินอูคม อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่ ในปี พ.ศ. 2499 โดยนายแปลก ฟุ้งเฟื่อง และนายปลื้ม สุทธิเกิด (หมอเฒ่า)

ในภายหลัง นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2500 พระราชวังเมืองปุย คชาชีวะ ได้ตรวจสอบคชลักษณ์ และพบว่า เป็นช้างสำคัญ ความในตำราคชลักษณ์ จึงถูกนำมาเลี้ยงไว้ที่สวนสัตว์ดุสิต และหลังจากนั้น พลโทบัญญัติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ประธานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยได้นำช้างพลายแก้วขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อรอเตรียมประกอบพระราชพิธีขึ้นระวางเป็น "ช้างคั่น" ในพระราชพิธีสมโภชขึ้นระวางช้างเผือกประจำรัชกาล ณ โรงช้างคั่น พระราชวังดุสิต ในวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2502 ซึ่งเป็นปีที่ 13 ในรัชกาลที่ 9

คุณพระเศวตฯ เติบโตขึ้นภายใต้การดูแลขององค์การสวนสัตว์ ที่สวนสัตว์ดุสิต อยู่เป็นช้างเผือกคู่พระบารมีมาอย่างยาวนาน คุณพระเศวตฯ ถูกย้ายไปยืนโรง ณ โรงช้างคั่น วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถูกเคลื่อนย้ายในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2547 ภายหลังจากนั้น ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชพิธีสมโภชโรงช้างคั่น และทรงพระราชทานเลื่อนชั้นยศ คุณพระเศวตฯ จากช้างเผือกโท สู่ช้างเผือกเอก หรือช้างเผือกอันดับที่หนึ่ง ซึ่งถือเป็นลำดับยศสูงสุดในจำนวนทั้งหมด 19 ลำดับยศช้างเผือกคู่พระบารมี ในพิธีพระราชสมโภชโรงช้างคั่น วังไกลกังวล

ปัจจุบันพระเศวตอคุลยเคชพาหนได้ล้มลงแล้วในวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2553 ณ โรงช้างคั่น วังไกลกังวล หัวหิน

พระเศวตสุรคชาธารฯ กับแม่เบี้ยว : ช่างเผือกคู่พระบารมีและสุนัขผู้รักคุณ

แต่เดิมนั้นพระเศวตสุรคชาธารฯ หรือคุณพระเศวตเล็กเป็นลูกช่างเผือกพลัดผู้อยู่ที่ไค้ณบ้านของนายเจ๊ะเฮง หาระตี กำนันตำบลกรอ จังหวัดยะลา ซึ่งคาดว่าพลัดหลงจากโหลงช่างป่าที่เดินมาใกล้หมู่บ้านตอนกลางคืน โดยในเรื่องเล่ากล่าวว่าแม่ช่างอาจรู้ว่าลูกช่างเผือกตัวนี้เป็นช่างสำคัญจึงนำมาส่งที่หมู่บ้านเพื่ออยู่ไค้ร่วมพระบารมีต่อไป

ด้วยเหตุนี้คุณพระเศวตเล็ก จึงเป็นลูกช่างอาศัยอยู่ที่บ้านกำนันในจังหวัดยะลา จนกระทั่งวันหนึ่งมีสุนัขตัวหนึ่งที่ชาวบ้านเรียกว่า "นางเบี้ยว" เพราะเป็นสุนัขที่เป็นโรคชักอย่างหนักจนชักกระตุกไปทั้งตัว แทบจะเอาชีวิตไม่รอด แต่แม่เบี้ยวก็ยังกระเสือกกระสนกลานไปยังที่คฤหาสน์คุณพระเศวตเล็กอยู่ เมื่อแม่เบี้ยวเลียน้ำอาบของคุณพระเศวตเล็กเข้าไปก็เกิดเหตุอัศจรรย์คืออาการชักทั้งหมดหายไปอย่างสิ้นเชิง กลายเป็นสุนัขปกติมีเพียงอาการปากเบี้ยวเท่านั้นที่ยังเหลืออยู่ ทำให้แม่เบี้ยวติดตามคุณพระเศวตเล็ก มาเรื่อยไม่ยอมห่างด้วยความกตัญญูรักคุณ จนกระทั่งวันหนึ่งเมื่อคุณพระเศวตเล็ก ต้องมาอยู่กรุงเทพฯ เพื่อเป็นช่างค้นขึ้นระวางปรากฏว่านางเบี้ยวคิดถึงคุณพระเศวตเล็กมาก ว่ากันว่าร้องเสียงดังทั้งกลางวันกลางคืน จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทราบเรื่อง จึงทรงมีพระราชกระแสว่าให้นำแม่เบี้ยวไปไค้ด้วย ดังความที่ว่า

"ช่างทั้งตัวยังเอาไปได้ ทำไมหมาอีกตัวเดียวจะเอาไปไม่ได้ ให้เอาหมาไปไค้ด้วยเถิด สงสารมัน อย่าไปพรากมันเลย"

ด้วยพระกรุณาทำให้แม่เบี้ยวไค้อาศัยอยู่กับคุณพระเศวตเล็ก ในสวนจิตรลดาด้วย โดยแม่เบี้ยวไค้มีลูกหลานมากมาย กลายเป็นเหล่าฝูงสุนัขเฝ้าโรงช่าง ซึ่งคุณพระเศวตเล็ก ก็ได้เอ็นดูเลี้ยงลูกหลานของแม่เบี้ยวเรื่อยมาหลายต่อหลายรุ่น แม้กระทั่งเมื่อแม่เบี้ยวจากไปตามอายุขัยแล้ว

เหล่าลูกหลานของแม่เบี้ยวนั้นมีความกตัญญูและจงรักภักดีต่อคุณพระเศวตเล็ก เป็นอันมาก ว่ากันว่าถ้าคุณพระเศวตเล็ก ไค้ออกมาเดินที่สวนจิตรลดา จะมีเหล่าลูกหลานแม่เบี้ยววิ่งตามไปเป็นฝูง มีใจความหนึ่งของงานเขียนของ "ช่างในชีวิตของผม" โดย ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ไค้กล่าวว่าท่านเคยรับเสด็จพระนางเจ้าอลิษาเบ็ธแห่งกรุงอังกฤษ เมื่อครั้งที่พระองค์ท่านพระราชดำเนินเยี่ยมชมพระตำหนักจิตรลดา โดยมีคุณพระเศวตเล็ก ยืนคอยรับเสด็จไค้ด้วย แต่เหล่าสุนัขที่ตามคุณพระเศวตเล็ก นั้นวิ่งเล่นกันเต็มสนาม ท่านเห็นว่าไม่น่าดูจึงแอบกระซิบคุณพระเศวตเล็กว่าสุนัขจะจืดกระจายเต็มที ช่างเหลือเชื่อที่พอไค้ยืนคังนั้น คุณพระเศวตเล็ก ทำเสียงร้องเหมือนแตรแล้วเหล่าสุนัขทุกตัวบริเวณนั้นก็วิ่งมารวมอยู่ใกล้ๆ คุณพระเศวตเล็ก อย่างเรียบร้อยทันที คุณพระเศวตเล็กเองก็เฉลียวฉลาดและจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างน่ามหัศจรรย์เช่นกัน ว่ากันว่าเมื่อคุณพระเศวตเล็ก เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะต้องยกวงเป็นการถวายบังคมทุกครั้งโดยไม่ต้องมีคนบอก และคอยถวายบังคมอยู่เรื่อย ๆ แต่ถ้าพระองค์ท่านทรงครึ่สว่า "ไม่ต้องถวายบังคมบ่อยถึงเพียงนั้น" คุณพระเศวตเล็ก ก็จะหยุดถวายบังคม รวากับว่าฟังคำสั่งรู้เรื่อง

คุณติโต คุณติต้า : แมวทรงเลี้ยงของในหลวง

ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเปียโน พร้อมแมวทรงเลี้ยง "คุณติโต" ซึ่งถ่ายโดยนาย Dmitri Kessel ช่างภาพชาวยูเครน เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ปี ค.ศ. 1949 เป็นภาพที่พลกนิกรชาวไทยต่างคุ้นตา ที่ทั้งได้เห็นอัจฉริยภาพทางดนตรี และความอบอุ่นที่พระองค์ทรงมีต่อแมวทรงเลี้ยงของพระองค์

"คุณติโต" เป็นแมวทรงเลี้ยง ณ ขณะที่พระองค์ยังทรงประทับอยู่ ณ ค่ายนักวิลาวัณนา เมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่ง ณ ขณะนั้นมีผู้คนมากมายให้ความสนใจในคุณติโต ผ่านเรื่องราวที่ถูกพูดถึงความน่ารัก แสนซน ปนหยิ่งทะนงตามบุคลิกเฉพาะของแมว

คุณติโต เป็นแมวพันธุ์ไทยวิเชียรมาศ สีน้ำตาลเข้ม ใบหู และส่วนต่างๆ มีสีเข้มกว่าช่วงลำตัว ที่มีสีอ่อน นัยน์ตาสีฟ้า มีนิสัยซุกซน ชอบหนีออกไปเที่ยวข้างนอก แล้วไม่สามารถกลับเข้าพระตำหนักได้อยู่บ่อยๆ อีกทั้งยังช่างครวญครางคล้ายกับว่าจะสื่อสารกับคนได้อยู่เนืองๆ

พระองค์ทรงเลี้ยง คุณติโต คู่กับคุณติต้า แมวพันธุ์ไทยวิเชียรมาศ เพศเมีย แมวทรงเลี้ยงในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระมารดา อีกด้วย

ส่วนที่มาที่ไปของชื่อ "ติโต" มาจากชื่อแฝงของ ยอซีป บรอซ (Josip Broz, Tito) อดีตประธานาธิบดีและรัฐบุรุษของประเทศยูโกสลาเวีย ที่ถูกยกย่องจากชาวยูโกสลาฟ ถึงเลือกนักสู้ผู้กล้าหาญ ที่ต่อสู้กับอำนาจฝ่ายนาซีอย่างอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ในสงครามโลกครั้งที่สอง อย่างองอาจ อีกทั้งยังนำพาประเทศให้หลุดพ้นจากอำนาจของสหภาพโซเวียตอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงประทับใจในตัวของคุณ "ยอซีป บรอซ ติโต" มาก และทรงแปลหนังสืออัตชีวประวัติ "Tito" งานประพันธ์ของ Phyllis Auty สู่นั่งชื่อพระราชนิพนธ์แปล เรื่อง "ติโต" เพื่อให้ชาวไทยได้ประจักษ์ถึงวีรกรรมที่น่าจดจำของเขาสืบไป

คุณกะลา คุณสมศักดิ์ และ คุณสมศรี : ต้นแบบแห่งโครงการ แก้มลิง

หากให้กล่าวถึงโครงการแก้มลิงแล้ว โครงการนี้
ได้ถือกำเนิดขึ้นจากพระอัจฉริยภาพของพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระราชดำริหลังเกิด
เหตุน้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ.2538 โดย
เป็นแนวทางการบริหารจัดการน้ำด้วยการสร้างพื้นที่
รับน้ำกักเก็บไว้ส่วนหนึ่งก่อนค่อยระบายสู่น้ำหลัก
ต่อไป ซึ่งมีลักษณะเหมือน "แก้มลิง" ที่พระองค์
ทรงสังเกตเห็นว่าเวลายื่นอาหารให้ลิง ลิงจะรีบคว้า
เข้าปากไปอมไว้ที่แก้มเป็นจำนวนมากก่อนแล้วจึง
ค่อยเอาออกมาเคี้ยวทีหลัง ทำให้ชื่อโครงการนี้มี
ชื่อว่า "โครงการแก้มลิง" นั่นเอง

จากโครงการพระราชดำริแก้มลิงได้เริ่มต้นครั้ง
แรกในปี พ.ศ.2538 แล้ว ในปี พ.ศ.2541 พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงอ่านข่าวหนังสือพิมพ์เรื่อง
ลิงแสมโชคร้ายตัวหนึ่งที่มีอดีตในทะเลมาพะงั่ว ถูก
เพื่อนลิงด้วยกันรังเกียจไม่ให้เข้าฝูง เมื่อชาวบ้านจะ
มาช่วยก็ตีคน ปีนขึ้นต้นไม้ท่าเดียว ทำให้พระองค์
ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯให้ยิงยาสลบช่วยเหลือลิง
ตัวนั้นนำมารักษา เคราะห์ร้ายที่มีของลิงตัวนั้น
ติดอยู่ในทะเลมานานทำให้อีกเสบจนใช้การไม่ได้
แล้ว พระองค์จึงทรงรับเลี้ยงลิงตัวนั้นไว้ในวังสวน
จิตรลดา โดยถือว่าเป็น "ลิงทรงเลี้ยงตัวแรก" และ
พระราชทานชื่อให้ว่า "คุณกะลา"

โดยคุณกะลานั้นเป็นตัวอย่างที่พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวทรงใช้อธิบายบุคคลทั่วไปให้เข้าใจถึง
ลักษณะของแก้มลิงตามธรรมชาติว่าเป็นอย่างไร
เพราะในสมัยนั้นคนทั่วไปมักไม่ค่อยทราบว่าลิงมีแก้ม
ด้วย เพื่อให้เห็นภาพของโครงการแก้มลิงต่อไป

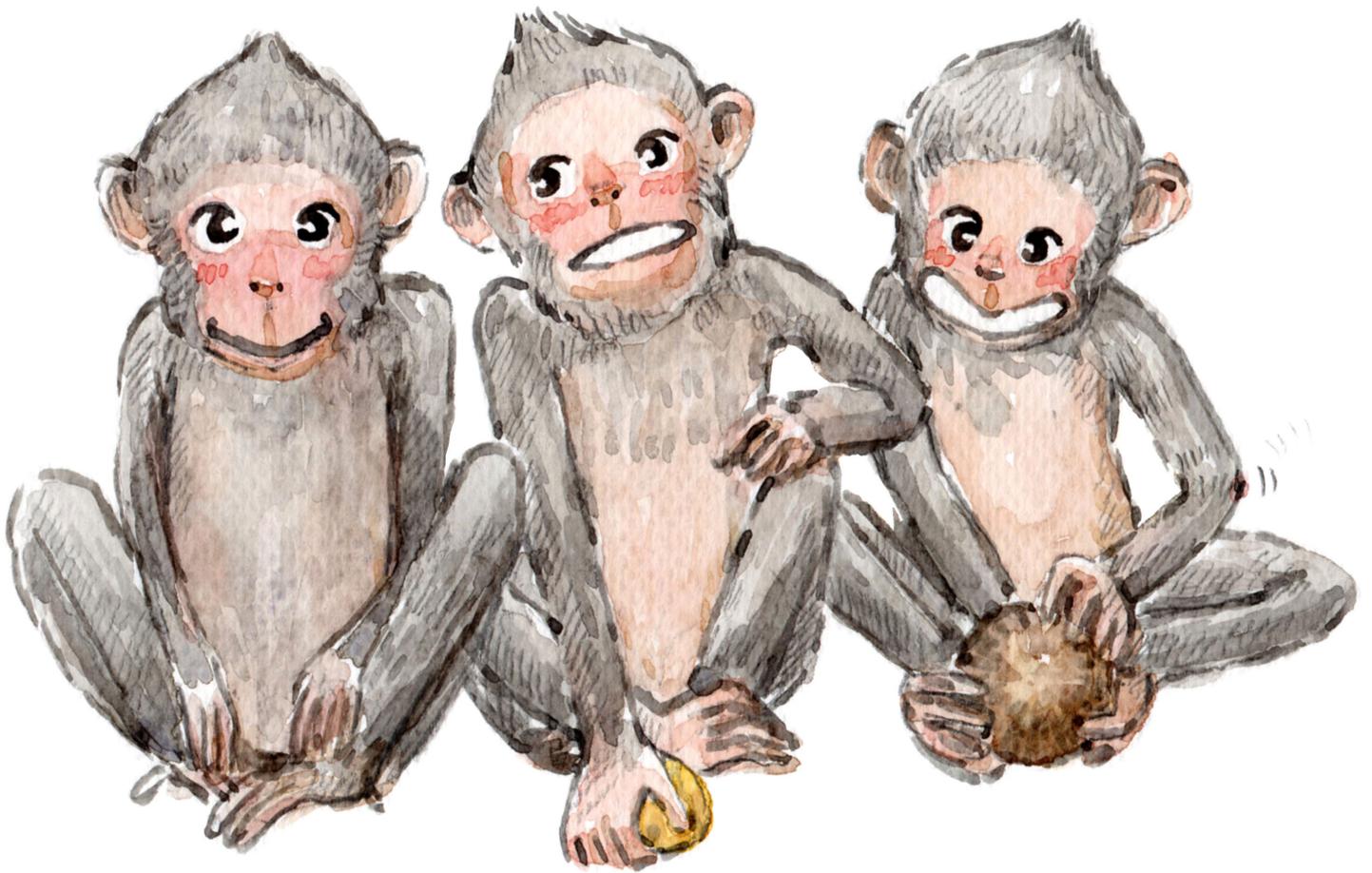
จากนั้นไม่นานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงเป็นกังวลว่าคุณกะลาอยู่ในวังสวนจิตรลดาเพียงตัว
เดียวอาจจะเหงา จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
สวนสัตว์ดุสิตจัดส่งลิงแสมมาเป็นเพื่อนคุณกะลา โดยใน
ช่วงนั้นมีประชาชนบริจาคลูกลิงแสมเพศผู้และเพศเมีย
คู่หนึ่งให้ทางสวนสัตว์ดุสิตพอดี ทางสวนสัตว์เลยถวาย
ลูกลิงแสมคู่นี้ให้ทางสวนจิตรลดาต่อไป

พระองค์ทรงเรียกลูกลิงแสมเพศผู้ว่า "คุณสมศักดิ์"
และลูกลิงแสมเพศเมียว่า "คุณสมศรี" ซึ่งต่อมา
ลิงทรงเลี้ยงทั้ง 3 ตัวนี้ ได้รับการยกย่องให้เป็นลิง
ต้นแบบและเป็นที่มาของการพัฒนาโครงการแก้มลิง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นแบบอย่างให้บุคคล
ทั่วไปเข้าใจถึงแนวทางโครงการจากตัวอย่างของแก้ม
ลิงจริงๆ อีกด้วย

ต่อมาปี พ.ศ. 2553 คุณกะลาได้เสียชีวิตลง
จึงมีการสร้างอนุสาวรีย์คุณกะลาไว้ที่ถนนเทียน
ทะเล เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ เพื่อรำลึกถึงพระ-
มหากุณาธิคุณอันหาที่สุกมิได้ทั้งต่อเหล่าสรรพสัตว์
และเป็นจุดท่องเที่ยวแห่งใหม่สำหรับประชาชนเพื่อ
ชื่นชมธรรมชาติและดูลิงแสมในแถบทะเลบางขุนเทียน
ส่วนคุณสมศักดิ์และคุณสมศรีนั้น เนื่องด้วยทรงเป็น
กังวลว่าอยู่ในวังสวนจิตรลดาอาจจะเหงา จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สวนสัตว์ดุสิตรับไป
ดูแล และพระราชทานเงินค่าอาหารรายเดือนให้ตลอดมา

ปัจจุบันคุณสมศักดิ์และคุณสมศรีมีอายุประมาณ
17 ปี ซึ่งถ้าเทียบกับคนแล้วคืออายุประมาณ 50 ปี
(ลิงแสมมีอายุขัยประมาณ 25-30 ปี) อุปนิสัยของ
คุณสมศักดิ์ค่อนข้างดุ ส่วนคุณสมศรีมีนิสัยเรียบร้อย
และเชื่อง แต่กล่าวกันว่าทุกครั้งที่พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวเสด็จมาเยี่ยม ทั้งคุณสมศักดิ์และคุณ
สมศรี จะเรียบร้อยมาก นิ่งๆ ไม่ซุกซนเหมือนเวลา
ที่อยู่กันตามลำพังเลย

โคนมแห่งสวนจิตรลดา : เรื่องราวของพระบิดาแห่งโคนมไทย

ตั้งแต่สมัยเมื่อครั้งทรงพระเยาว์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเคยเสด็จฯ พร้อมด้วยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทอดพระเนตรโรงงานออร์เบอร์ ผลิตนมข้นหวานของเนสท์เล่ ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และต่อมาในปี 2503 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเสด็จประพาสประเทศเคนมาร์ก ทอดพระเนตรกิจการฟาร์มโคนมและการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมหลายแห่ง ทำให้ท่านทรงเล็งเห็นความสำคัญของนมและโคนม ที่เป็นอาหารที่มีคุณค่าสูงและมีประโยชน์ต่อประชาชน จึงได้ทรงริเริ่มแนวคิดการดำเนินกิจการโคนมและแปรรูปนมในประเทศไทยขึ้นมา

ในช่วงแรกเริ่มสมเด็จพระเจ้าเฟรเดอริก ที่ 9 แห่งเคนมาร์ก ร่วมกับรัฐบาล และองค์การเกษตรกรรมของประเทศเคนมาร์ก ได้น้อมเกล้าฯ ถวายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทยโดยจัดตั้งเป็น "ฟาร์มโคนมไทย-เคนมาร์ก" ขึ้นที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ซึ่งเป็นกิจการฟาร์มโคนมแห่งแรกในประเทศไทย

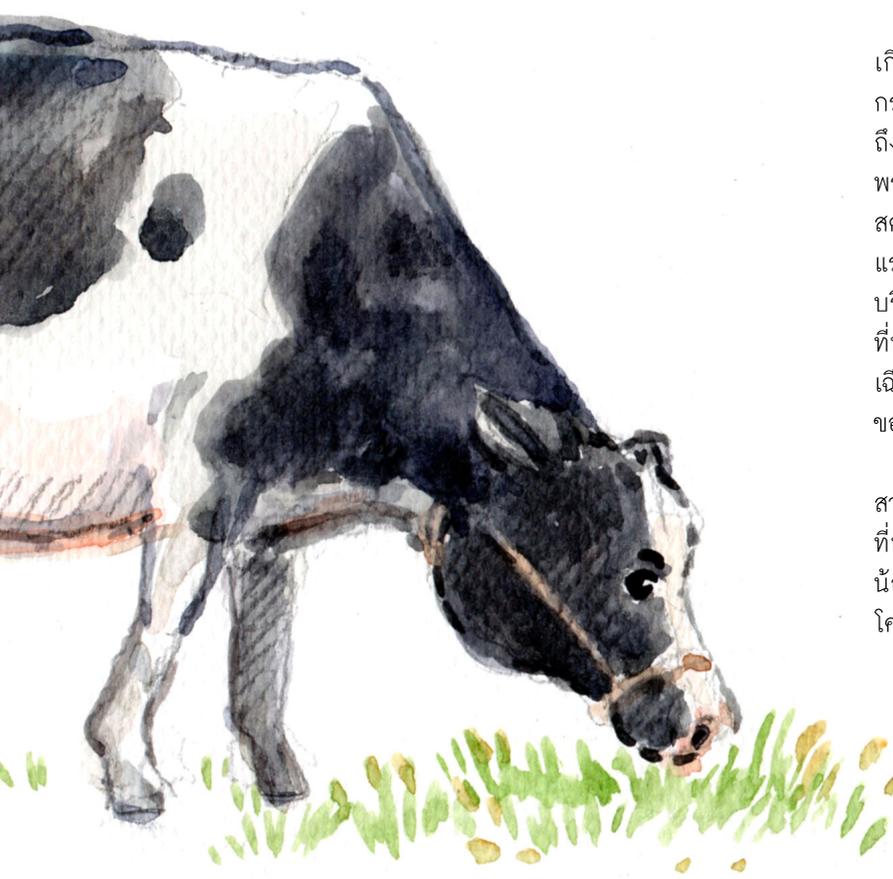

จากนั้นในปี พ.ศ.2505 พระองค์ได้เริ่มจัดการสร้าง
โรงโคนมในบริเวณพระตำหนักสวนจิตรลดาหลวง ภายใต้
ชื่อ "โรงโคนมสวนจิตรลดา" ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์
เพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรสามารถดำเนินการเลี้ยงได้ด้วย
ตัวเอง และเป็นการปรับปรุงพันธุ์โคนมให้เหมาะกับสภาพ
อากาศร้อนในประเทศไทย

หลังเริ่มทดลองเลี้ยงโคนมในสวนจิตรลดาแล้ว นำนม
ที่รีดได้มาช่วงแรกจะแบ่งให้ลูกโคได้กิน จากนั้นเมื่อเหลือแล้ว
จึงนำใส่ขวดแก้วจำหน่ายแก่ข้าราชการบริพาร ส่วนลูกโคตัวผู้
เมื่อหย่านมแล้วได้พระราชทานให้กรมปศุสัตว์เลี้ยงเป็น
พ่อพันธุ์ต่อไป เมื่อจำนวนโคนมเริ่มเพิ่มขึ้นทุกปีจนสามารถผลิต
นํ้านมออกจำหน่ายแก่บุคคลภายนอกและโรงเรียนข้างเคียงได้
ทำให้เริ่มมีการวิจัยและพัฒนาโครงการต่างๆ เกี่ยวกับโคนม
มากขึ้น เช่น การพัฒนาการผลิตนํ้านมให้ได้เพิ่มขึ้น การตรวจ
สอบคุณภาพนํ้านม การส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงโคนม
ทำให้เริ่มมีเกษตรกรเลี้ยงโคนมมากขึ้น โดยการดำเนินงานโรง
โคนมสวนจิตรลดา นั้น มีโคนมที่เลี้ยงไว้ประมาณ 40 ตัว เป็น
แม่โครีคนมประมาณ 20 ตัว ส่วนที่เหลือเป็นลูกวัว ส่วนใหญ่
เป็นพันธุ์โฮลสไตล์ฟรีเซียน ที่มีสีขาวดำอันเป็นเอกลักษณ์

ในปัจจุบันจากวิสัยทัศน์ของพระองค์ท่าน ทำให้
เกิดสหกรณ์โคนมตามแนวพระราชดำริเกิดขึ้นมากมาย มี
กระบวนการแปรรูปอุตสาหกรรมนมอย่างครบวงจร รวมไปถึง
ถึงนมอัดเม็ดชื่อดังอย่าง "นมอัดเม็ดสวนดุสิต" ก็เกิดขึ้นจาก
พระราชดำริริเริ่มสร้างโรงนมผงสวนดุสิตเพื่อแก้ปัญหา นํ้านม
สดล้นตลาดของเกษตรกรโคนมนั่นเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น
แรงผลักดันให้ทั้งทางภาครัฐและเอกชนเกิดการส่งเสริมการ
บริโภคนมแก่ประชาชนทั่วไป จนประเทศไทยเป็นประเทศ
ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออก
เคียงไต่ในด้านการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม และการบริโภคนม
ของประชาชน

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณ พระราชกรณียกิจ พระปรีชา
สามารถ พระวิริยะอุตสาหะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ที่ทรงมีต่อกิจการโคนมไทยดังกล่าว จึงทรงได้รับการ
น้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญาว่า "พระบิดาแห่งการ
โคนมไทย"

ปลาฉลาม : ปลาเพื่อปวงชน

ใครจะเชื่อว่าจากปลาฉลาม ปลาธรรมดาที่เราเห็นกัน อยู่ทุกวันตามตลาดและบนโต๊ะอาหารในประเทศไทยนั้น มีต้นกำเนิดที่เกี่ยวข้องกับจักรพรรดิอากิฮิโตะแห่งญี่ปุ่น และพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

จุดเริ่มต้นของปลาฉลามในประเทศไทย หากย้อนไปจริงๆ น่าจะเริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2507 เมื่อครั้งสมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะ ยังดำรงตำแหน่งมกุฎราชกุมารเสด็จ เยือนประเทศไทย โดย ผศ.ดร.ธรมย์ อ่างนาวาสวัสดิ์ รองคณบดีคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นักสัตววิทยา นักเขียน และอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้วิเคราะห์เอาไว้ว่ามกุฎราชกุมารอากิฮิโตะ ทรงมีความสนใจทางด้านปลาเป็นพิเศษ ทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้จัดโปรแกรมต้อนรับช่วงหนึ่งเป็นการพามกุฎราชกุมารจากญี่ปุ่น ณ ขณะนั้น ไปทอดพระเนตรปลาสายพันธุ์ต่างๆ ที่พิพิธภัณฑ์ประมง คณะประมง ม.เกษตรศาสตร์

มีบันทึกไว้ว่า มกุฎราชกุมารแห่งญี่ปุ่นทรงพระสำราญมาก ทรงสำรวจดูพันธุ์ปลาชนิดต่างๆ ที่เก็บไว้ในขวด รวมไปถึงขวดเก็บปลาบู่มหิดล อันเป็นชื่อที่ตั้งเพื่อเทิดพระเกียรติพระราชบิดาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งถวายชื่อโดย ดร.ฮิว แมคคอร์มิค สมิธ ปรมาจารย์ด้านวงการสัตววิทยาในสมัยรัชกาลที่ 6 ซึ่งมกุฎราชกุมาร ทรงสนใจทางด้านสัตววิทยาอยู่แล้ว ก็เกิดความประทับใจเป็นอันมาก ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างมกุฎราชกุมารแห่งญี่ปุ่นกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราสืบมา

ด้วยทรงมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้ขอพระราชทาน "ปลาฉลาม" จากทางมกุฎราชกุมารอากิฮิโตะ ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกล

ว่าประเทศไทยนั้นยังขาดแคลนแหล่งโปรตีนราคาถูก สำหรับคนทุกระดับชั้นเพื่อรับประทานพัฒนาสมอง และร่างกายให้แข็งแรง ซึ่งเนื้อสัตว์ก็ล้วนแต่ราคาแพง เกินกว่าคนยากจนจะสามารถหาซื้อทานได้ในขณะนั้น ดังนั้นปลาจึงน่าจะเป็นแหล่งโปรตีนที่เหมาะสม ราคาถูก ซึ่งพระองค์ท่านทรงเล็งเห็นว่าปลาฉลามนั้นเป็นปลาที่มีเนื้อมาก ไขมัน รสชาติอร่อย และไม่รบกวนระบบนิเวศมากนัก จึงน่าจะเหมาะสมที่สุด

ทางมกุฎราชกุมารอากิฮิโตะ ได้ตอบรับคำขอพระราชทาน และถวายปลาฉลามจำนวน 50 ตัว มาให้ด้วยความยินดี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ได้นำมาทดลองเพาะเลี้ยงไว้ในวังสวนจิตรลดา ซึ่งเป็นหนึ่งโครงการในโครงการส่วนพระองค์ ซึ่งผลการทดลองเลี้ยงปรากฏว่าปลาฉลามสามารถเติบโตและขยายพันธุ์ในประเทศไทยได้เป็นอย่างดี จนเมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2509 พระองค์ได้พระราชทานพันธุ์ปลาแก่กรมประมงเพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนและปล่อยตามแหล่งน้ำต่างๆ ต่อไป

โดยชื่อปลาฉลามนั้น เป็นชื่อพระราชทาน ที่มีที่มาจากชื่อแม่น้ำไนล์ (Nile) อันเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมของปลาชนิดนี้ ในปัจจุบันปลาฉลามกลายเป็นปลาเศรษฐกิจระดับประเทศ โดยประเทศไทยสามารถผลิตปลาฉลามได้ปีละ 220,000 ตัน ส่งขายต่างประเทศสร้างรายได้มหาศาล และยังเป็นแหล่งโปรตีนราคาถูกสำหรับประชาชนทั่วประเทศสมดังพระปณิธานอีกด้วย

มีเรื่องเล่ากันว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่โปรดเสวยปลาฉลาม ทุกครั้งที่มิให้นำปลาฉลามไปตั้งเครื่องเสวย จะบอกพระหัตถ์ให้ย้ายไปไว้ที่อื่น โดยไม่รับสั่งอะไรเลย จนวันหนึ่งมีผู้กราบบังคมทูลถามว่า เพราะเหตุใดจึงไม่โปรดเสวยปลาฉลาม พระองค์ก็ทรงมีรับสั่งว่า

"ก็เลี้ยงมันมาเหมือนลูก แล้วจะกินมันได้อย่างไร"

C H A P T E R

3

โครงการช่วยเหลือสัตว์ในพระราชดำริ

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อคนและช้างอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

เมื่อปี พ.ศ. 2540 ได้มีเสียงร้องทรมานของช้างป่า 2 ตัวได้ดังขึ้น ก่อนที่จะจบชีวิตลงอย่างน่าสงสารที่อำเภอกุยบุรี เนื่องมาจากช้างป่า 2 ตัวนี้ได้รับสารพิษจากการทำไร่สับปะรดของชาวบ้าน หลังจากนั้นไม่นาน เสียงเป็นอีกหนึ่งนับได้ดังขึ้น พร้อมๆ กับช้างป่าอีกหนึ่งร่างได้เสียชีวิตลงที่อำเภอกุยบุรี เช่นกัน เนื่องจากการที่ชาวบ้านได้ยิงช้างป่าที่ลงมากินสับปะรดในไร่ ซึ่งทั้ง 2 เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์น่าเศร้าใจที่มีสาเหตุมาจากการที่มนุษย์ทำพื้นที่การเกษตรรุกล้ำป่า ทำให้ช้างป่ามีพื้นที่หากินน้อยลงจึงต้องมาหาอาหารในไร่เพาะปลูกสับปะรดจนทำให้เกิดเหตุการณ์ช้างเสียชีวิตทั้ง 3 ตัวในที่สุด

จากเหตุการณ์ดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีสายพระเนตรอันยาวไกล เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อให้คนกับช้างกลับมาอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขเช่นเดิม จึงมีพระราชดำริเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2540 สรุปความได้ว่า

"ให้ดำเนินการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีโดยใช้รูปแบบในการฟื้นฟูเช่นเดียวกับการดำเนินงานของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ จังหวัดราชบุรี"

ซึ่งแนวพระราชดำริของพระองค์คือเมื่อในป่าอุดมสมบูรณ์ มีอาหารสำหรับช้างเพียงพอ ช้างก็จะไม่ออกจากป่ามาทำลายไร่สวนของคนอีก จึงได้มีการวางแผนแก้ไขปัญหาดังระยะสั้นและระยะยาว โดยในระยะสั้นเป็นการปลูกสับปะรดราคาถูกเพื่อให้เป็นอาหารช้างโดยเฉพาะเพื่อให้ช้างป่ามีอาหารเพียงพอ ร่วมกับการปลูกป่าด้วยการไม่ต้องปลูก ปล่อยให้ป่าฟื้นตัวเองตามธรรมชาติ และการสร้างฝายชะลอน้ำแบบผสมผสานเพื่อให้ประชาชนมีน้ำพอไว้ใช้ตลอดปี

ส่วนแผนการระยะยาวนั้นเป็นการให้ช้างอยู่ข้างในป่า ไม่ออกมาสร้างปัญหากับคนในแนวชายป่าอีก ด้วยการให้เฮลิคอปเตอร์นำเมล็ดพันธุ์พืชที่เป็นอาหารช้าง อาทิ มะขามเปรี้ยว มะเกลือ กระถิน ไปโปรยในป่าลึกเป็นแปลงเล็กๆ กระจายอยู่ทั่วป่า เพื่อให้เติบโตเป็นแหล่งอาหารของช้างป่าต่อไป

ผลจากโครงการพระราชดำรินี้ ทำให้อุทยานแห่งชาติกุยบุรีมีการปลูกและอนุรักษ์ป่ากว่า 18,000 ไร่ ในเส้นทางของช้างป่ามีการเพาะปลูกพืชที่เป็นอาหารช้างเป็นระยะๆ ทำให้ช้างป่าสามารถอาศัยอยู่ในป่าโดยที่ไม่ออกมารบกวนชาวบ้านอีก รวมไปถึงชาวบ้านทั้ง 3 หมู่บ้านที่เคยมีปัญหาทะเลาะกับช้างนั้นก็ได้รับการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม ด้วยการปลูกพืชผสมผสานและการเพาะเลี้ยงแพะและพันธุ์ปลาทางเศรษฐกิจ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

พลิกทะเลทรายให้กลายเป็นบ้านของสัตว์ป่าอีกครั้ง

แต่เดิม "ห้วยทราย" ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เคยเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ มีป่าไม้เขียวชอุ่มและสัตว์ป่ามากมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไป ประชาชนได้เข้าไปบุกรุกทำลายป่าเพื่อทำเกษตรกรรม จนทั้งต้นไม้และสัตว์ป่าหมดไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดความแห้งแล้ง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล สภาพพื้นดินเสื่อมโทรมจนทำการเกษตรได้อย่างยากลำบาก จนเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2526 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ห้วยทราย ได้ทรงเห็นความเสื่อมโทรมของผืนป่าและความทุกข์ยากของราษฎร จึงได้กล่าวพระราชดำรัสด้วยน้ำพระราชหฤทัยห่วงใยว่า

"หากปล่อยทิ้งไว้ ที่นี่จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด"

ด้วยเหตุนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระราชดำริให้พัฒนาพื้นที่บริเวณห้วยทราย เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีหน่วยงานมากมาย ทั้ง กรมที่ดิน กรมป่าไม้ กรมชลประทาน กรมประมง และอื่นๆ เป็นผู้ดำเนินงานสนองพระราชดำริ

แนวทางของโครงการนี้คือการพัฒนาทั้งคนและป่าไปพร้อมๆ กัน เพราะเมื่อคนอยู่รอด ป่าก็อยู่รอดด้วย ในด้านของคนมีการพัฒนาอาชีพการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน เช่น การจักสาน รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตรของราษฎรให้คืนสู่สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ

ส่วนโครงการพัฒนาป่านั้น เน้นไปที่การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม สร้างแนวป้องกันไฟป่า โดยใช้ระบบป่าเปียก เช่น สร้างแนวคูคลอง และพืชเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นให้ราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและอนุรักษ์ป่า และสร้างรายได้จากผลผลิตป่าไม้

กิจกรรมที่น่าสนใจของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย คือ แนวทางการปลูกป่า 3 อย่าง ได้แก่ ไม้โตเร็ว ไม้ผล และไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ เพื่อสร้างสมดุลทางธรรมชาติของป่าให้คืนสู่สภาพเดิม การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่าหลายชนิด โดยเฉพาะเนื้อทรายที่เมื่อก่อนเคยมีอยู่มากในแถบนี้ แล้วปล่อยให้เข้าสู่ป่าเพื่อเร่งสมดุลทางธรรมชาติ และการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกหญ้าแฝกรอบอ่างเก็บน้ำเพื่อป้องกันสารพิษออกไป

ศูนย์รักษาสุนัขหัวหิน

โครงการต้นแบบเพื่อช่วยเหลือสุนัขจรจัด

สุนัขจรจัดเป็นปัญหาหนึ่งที่เราสามารถพบเห็นได้บ่อยจนชินตา และไม่ใช่แค่ในกรุงเทพฯ เท่านั้น ตามต่างจังหวัดโดยเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ ล้วนแต่ประสบกับปัญหาสุนัขจรจัดที่เพิ่มจำนวนขึ้นทุกปี ด้วยเหตุนี้ "ศูนย์รักษาสุนัขหัวหิน" จึงได้เกิดขึ้นจากน้ำพระราชมหัทธยันเปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงห่วงใยในสุนัขจรจัด สัตว์เลี้ยงที่ถูกทอดทิ้ง ครั้งเสด็จแปรพระราชฐานประทับ ณ วังไกลกังวล เมื่อปี 2546 โดยทรงตระหนักถึงปัญหาของสุนัขจรจัดในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน ที่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ และหากไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธี อาจจะเป็นสาเหตุทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อพิษสุนัขบ้าได้

ด้วยเหตุนี้พระองค์ทรงพระราชทานแนวพระราชโบาย ให้ดำเนินการจัดการสุนัขเหล่านี้อย่างเป็นระบบ ได้รับการดูแลด้านต่างๆ เช่น ด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านควบคุมปริมาณ โดยการหาสถานที่ก่อสร้างคอกสุนัขที่สมบูรณ์แบบ ทำให้ศูนย์รักษาสุนัขหัวหินแห่งนี้เป็น Pilot Project หรือโครงการต้นแบบเพื่อให้ท้องถิ่นอื่นๆ ใ้ใช้เป็นตัวอย่างในการควบคุมสุนัขจรจัดในเขตพื้นที่ของตัวเองต่อไป

ภายในศูนย์นอกจากจะเป็นแหล่งพักพิงให้กับเหล่าสุนัขจรจัดแล้วยังเป็นที่ตั้งของโครงการธนาคารเลือดจากสุนัขจร ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างทางศูนย์รักษาสุนัขหัวหินกับทางโรงพยาบาลสัตว์เกษกร หัวหิน ซึ่งเป็นการให้เหล่าสุนัขจรที่สุขภาพแข็งแรงมาเป็นผู้บริจาคเลือดเก็บไว้ในธนาคารเลือดเพื่อเปลี่ยนมุมมองของคนทั่วไปจากที่เคยเห็นว่าสุนัขจรจัดไม่มีคุณค่า ก็สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมได้เช่นกัน

ในศูนย์รักษาสุนัขหัวหินนั้น มีจุดเด่นคืออนุสาวรีย์คุณทองแดง ที่ตั้งอยู่บริเวณใจกลางศูนย์ เพื่อเป็นการรำลึกถึงความจงรักภักดีของคุณทองแดง สุนัขทรงเลี้ยงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเมื่อคุณทองแดงได้จากไปเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2558 ทางสำนักพระราชวังได้นำเจ้ากระดูกคุณทองแดง มาบรรจุไว้ที่ฐานอนุสาวรีย์แห่งนี้อีกด้วย

ปัจจุบันศูนย์รักษาสุนัข หัวหิน ดูแลสุนัขจรจัดทั้งหมดกว่า 800 ตัว โดยมีเจ้าหน้าที่และสัตวแพทย์ดูแลอย่างเป็นระบบ ทั้งอาหาร สุขอนามัย การดูแลรักษาสุขภาพ และการหาบ้านใหม่ให้สุนัขเพื่อให้คนมีจิตใจรักสุนัขรับไปดูแลต่อ โดยภายในศูนย์รักษาสุนัขหัวหิน จะแบ่งเป็นอาคารของสุนัขในโซนต่าง ๆ โดยเริ่มตั้งแต่โซนแรกรับ โซนต่อมาคืออาคารกายภาพและอาหารบำบัด ที่อยู่ติดกับโซนพาราซอนหรือกรงสุนัขที่รอคอยบ้านใหม่ จากนั้นในบริเวณใกล้เคียงกันก็จะได้เห็นกรงของสุนัขที่สามารถให้เลือดได้ ส่วนบริเวณพื้นที่ที่เหลือจะเป็นคอกสุนัขขนาดใหญ่ ที่เต็มไปด้วยสุนัขเพศผู้และเมีย อยู่รวมกันในคอกอย่างเป็นธรรมชาติ ในบรรยากาศร่มรื่นพร้อมๆ กับเสียงเห่าของสุนัขที่ดังขึ้นต้อนรับผู้มาเยือนอยู่ตลอดเวลา

C H A P T E R

4

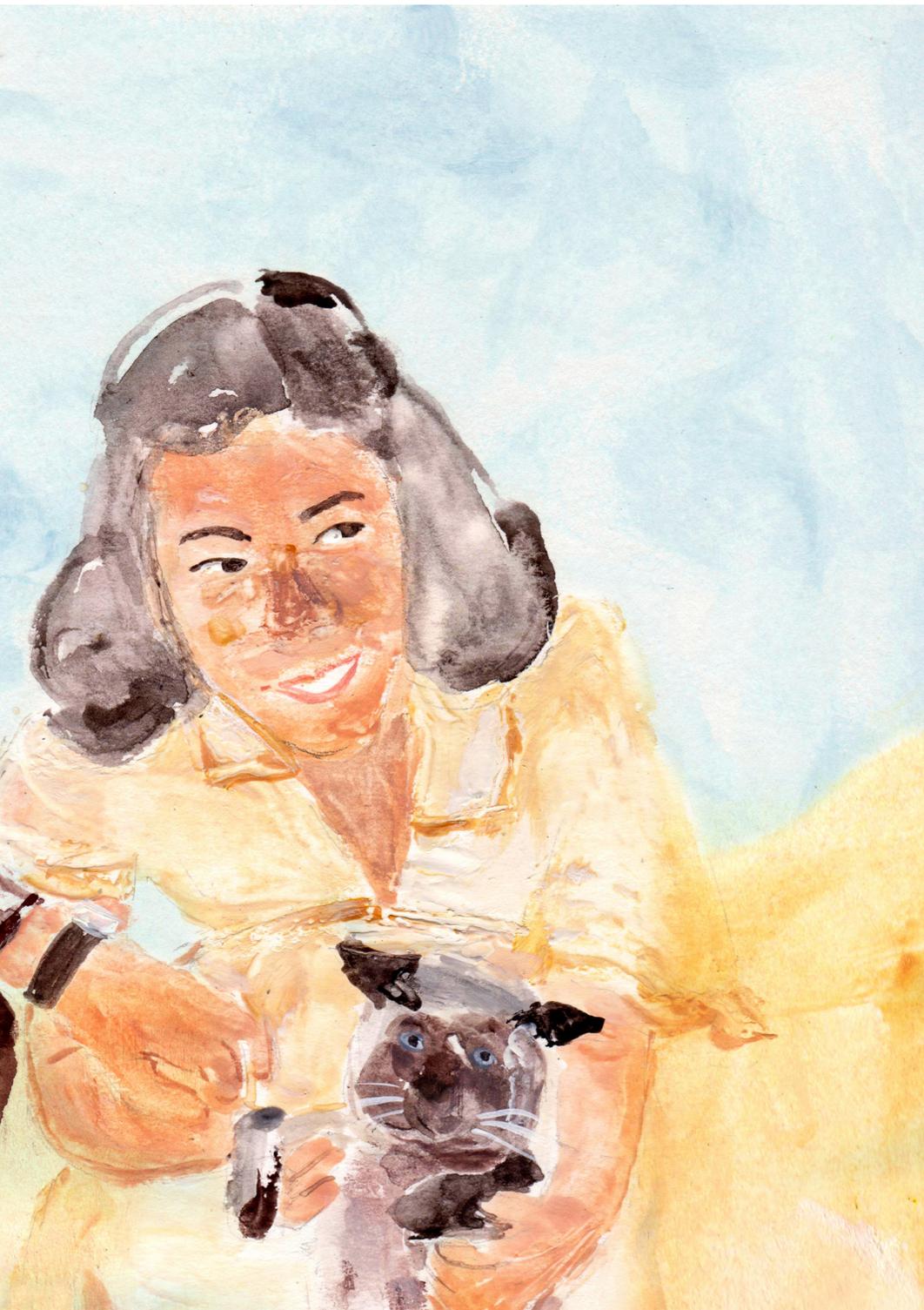
ในความทรงจำ

WU
JAN 2017

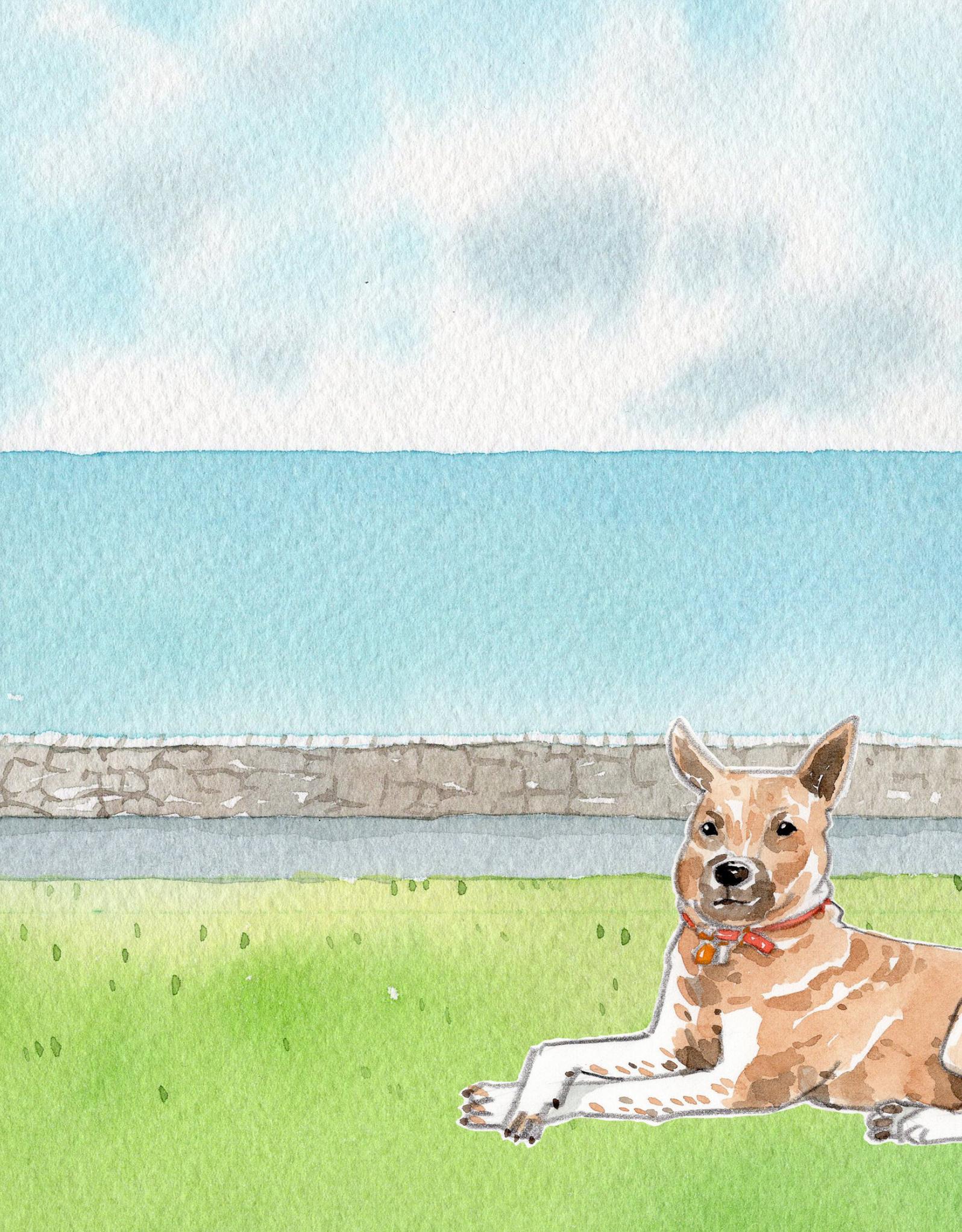

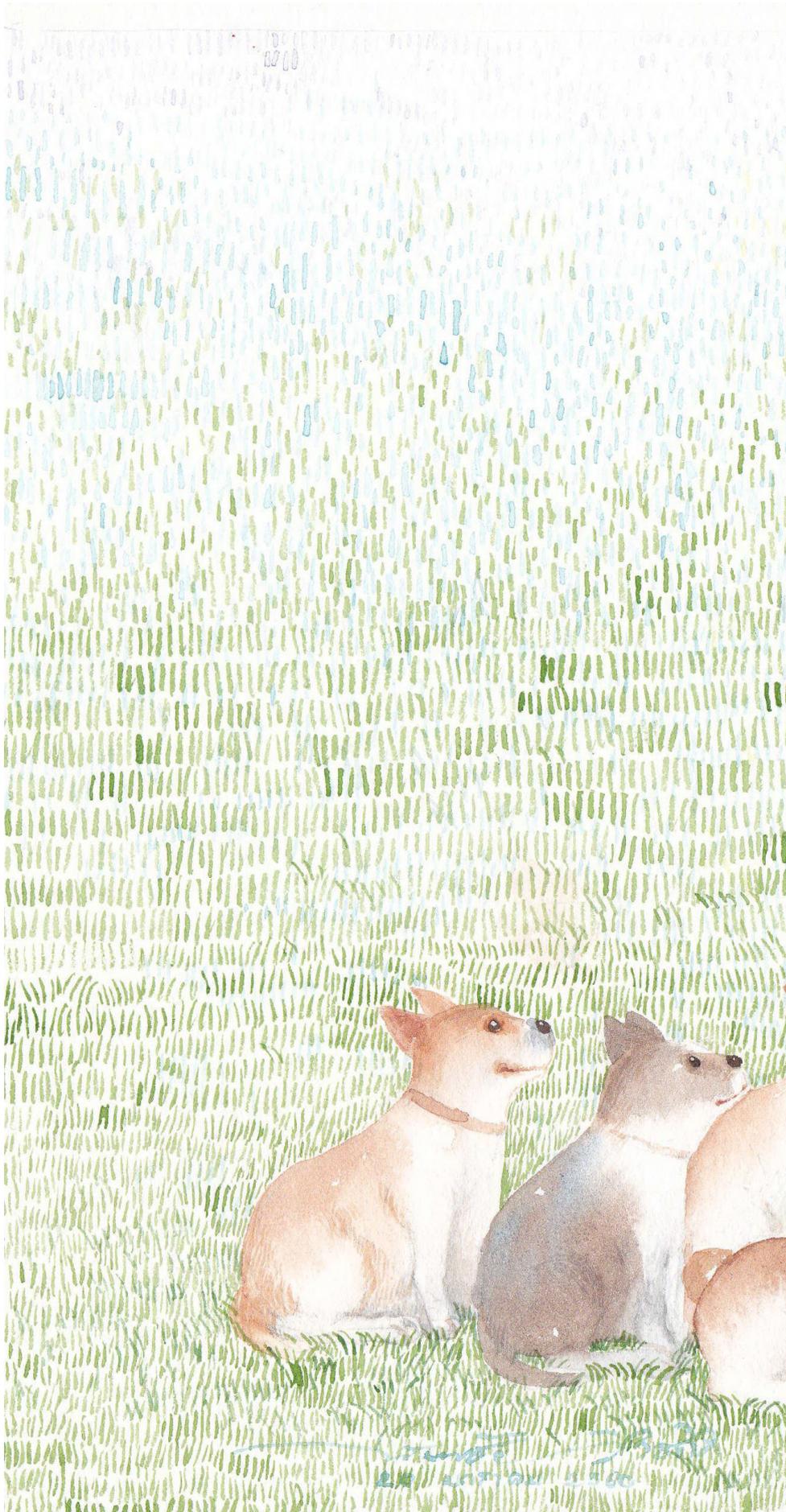

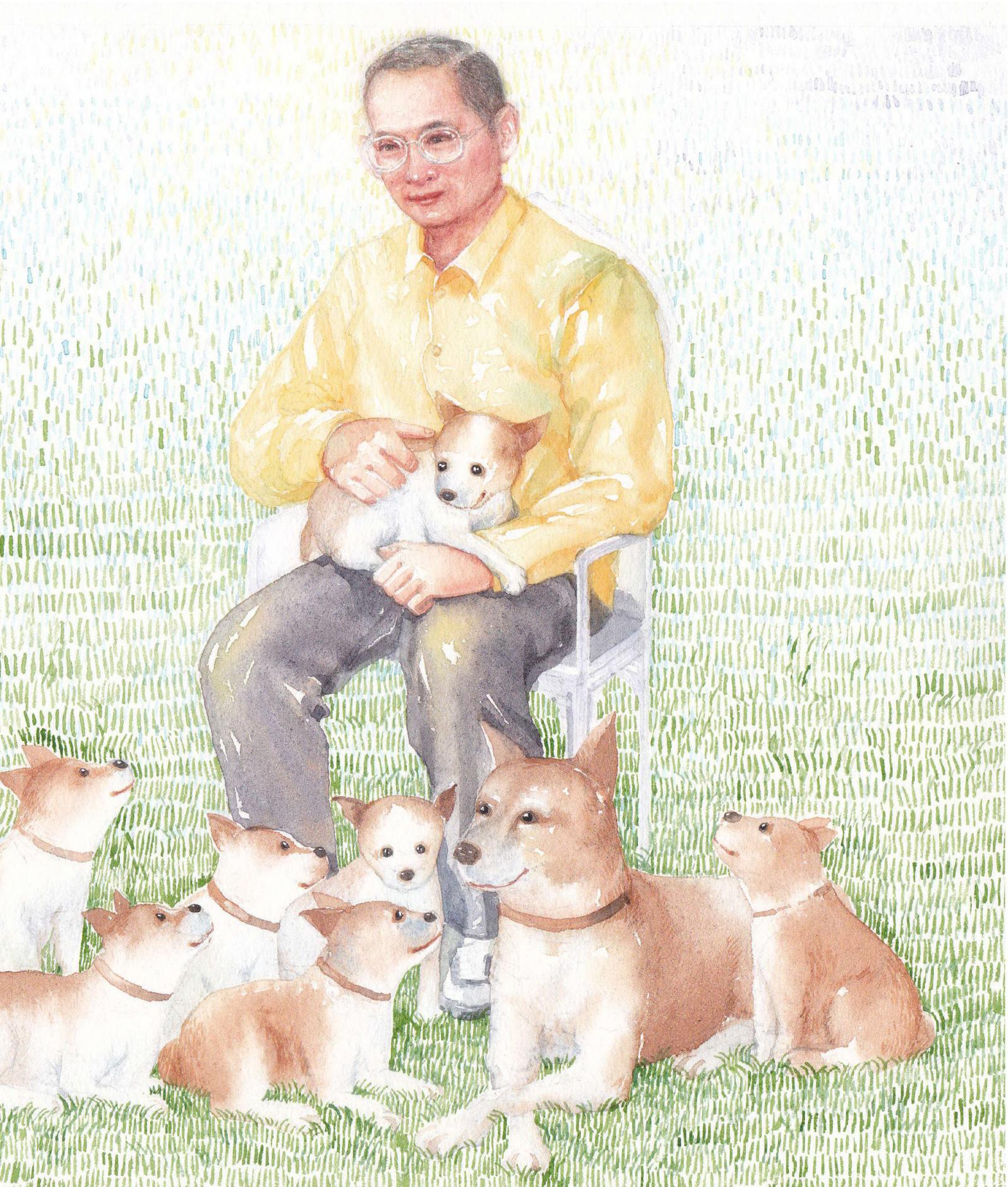

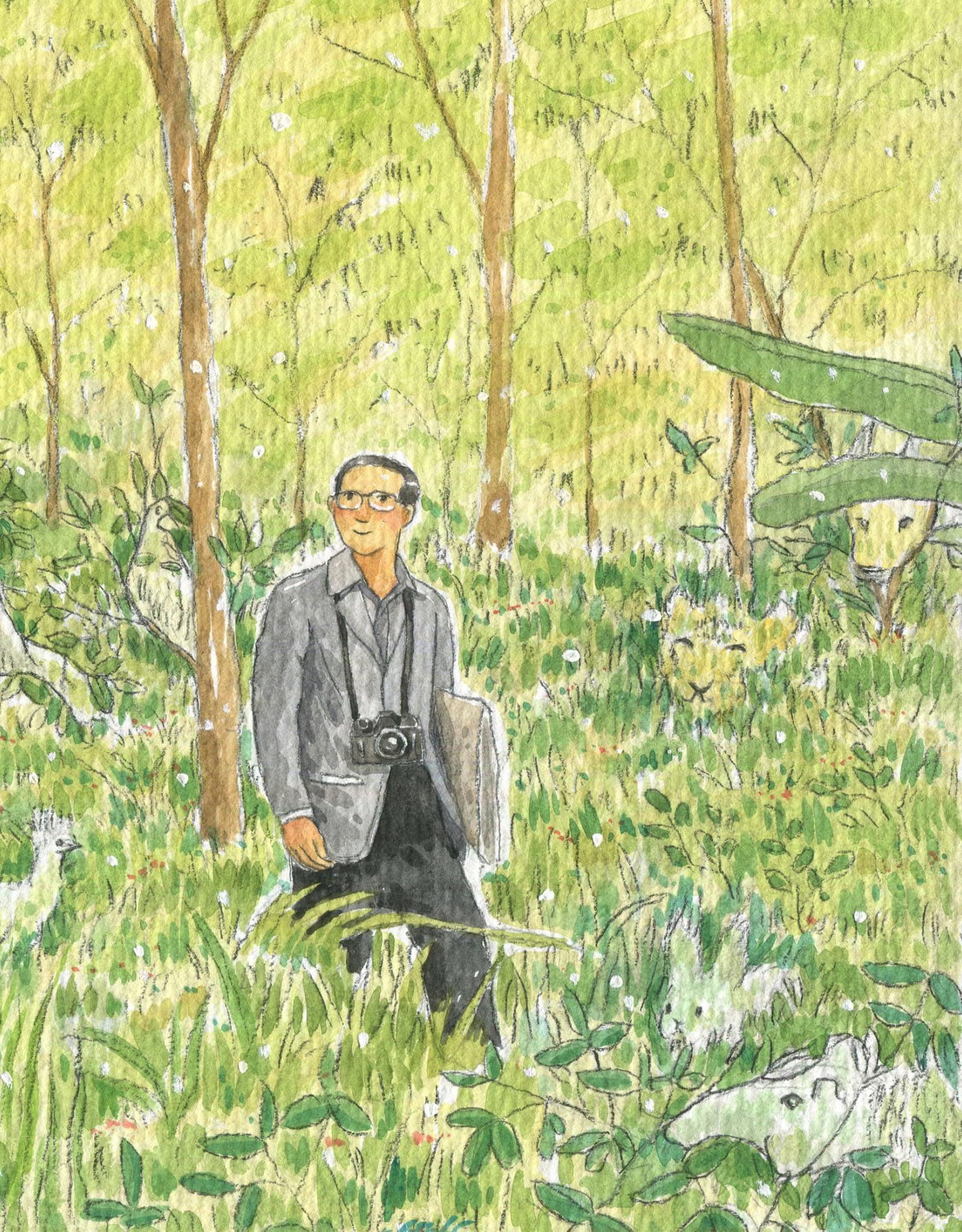

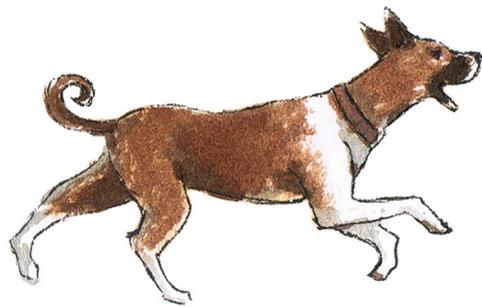

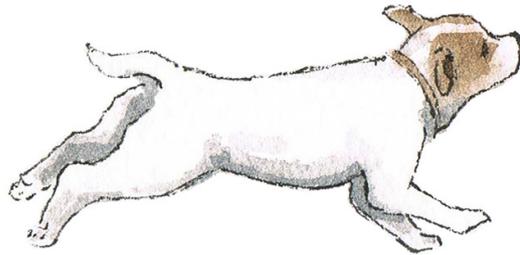
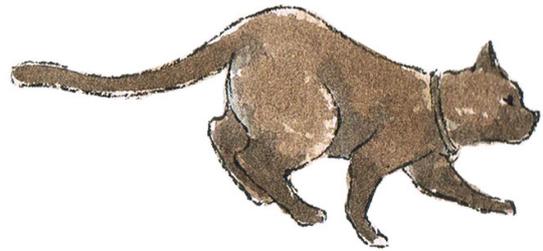
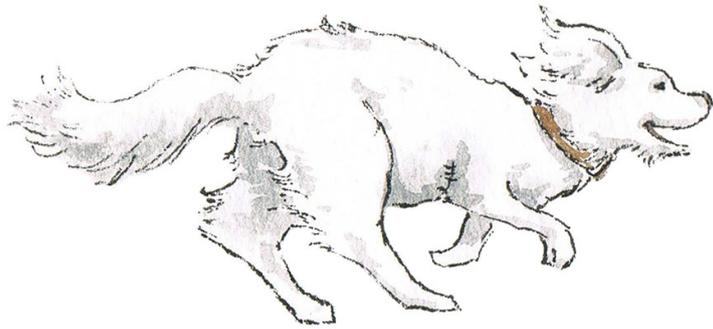
Signature

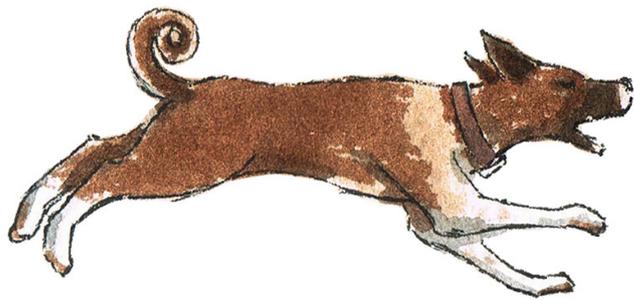
C H A P T E R

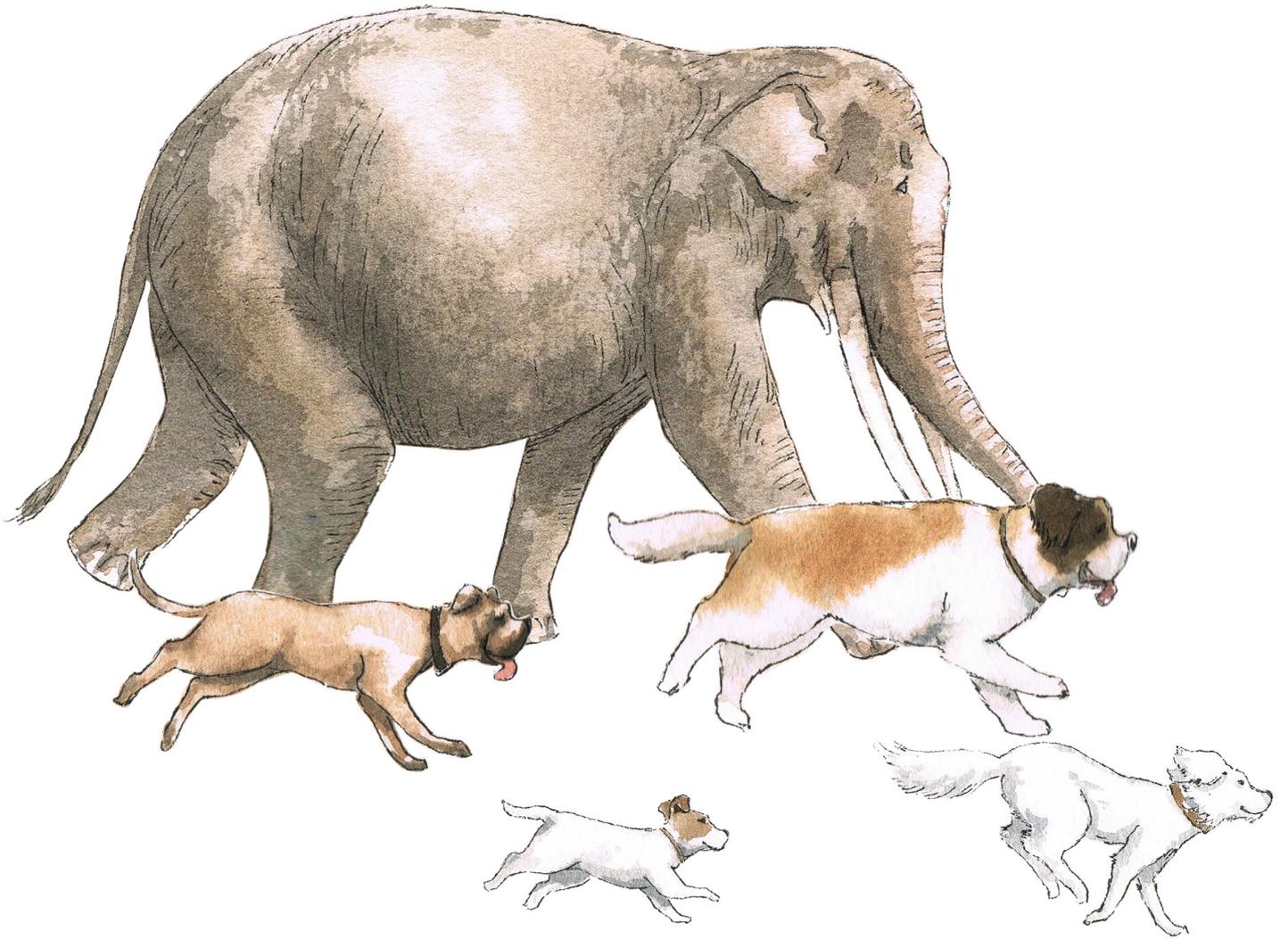
5

คิดถึง

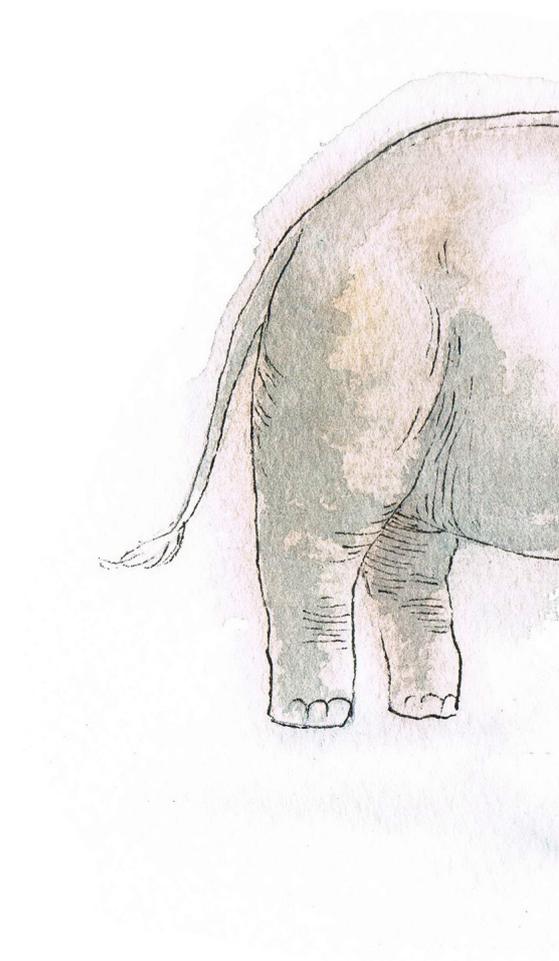

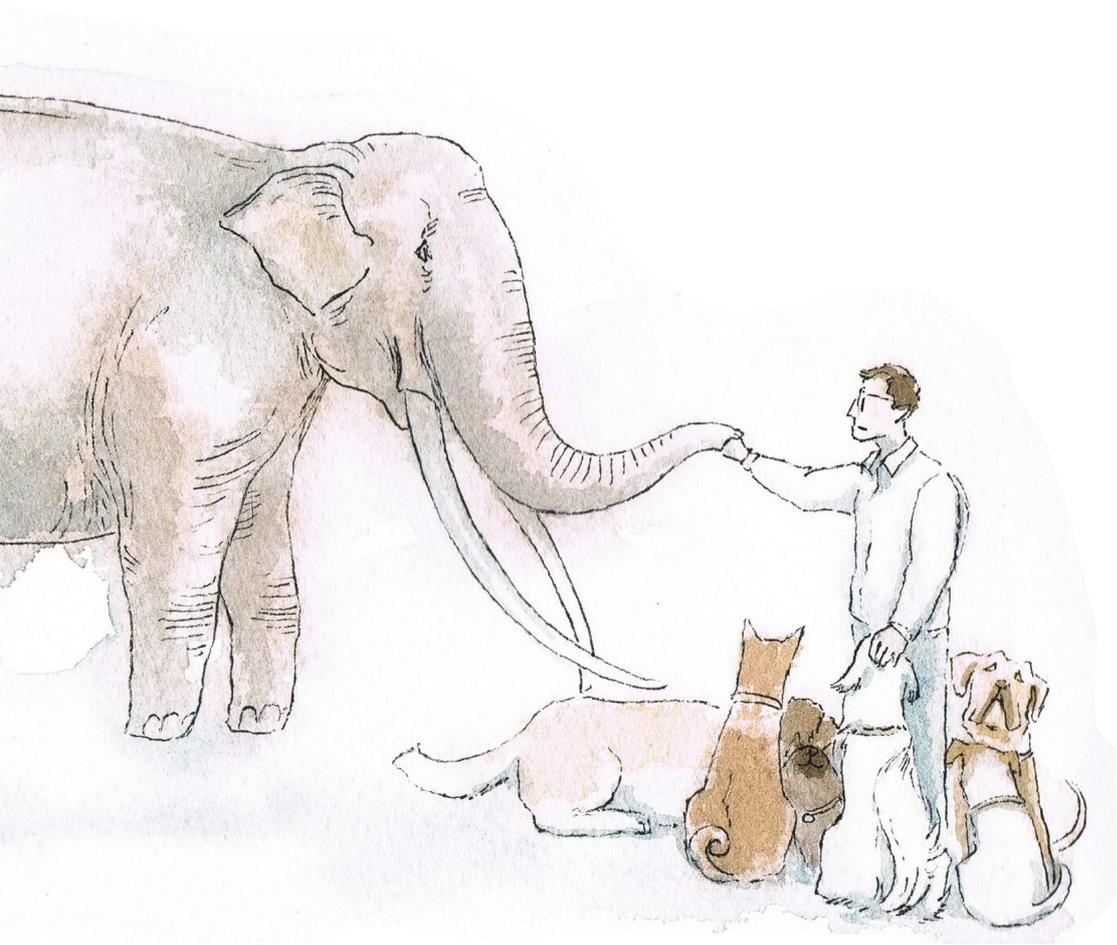

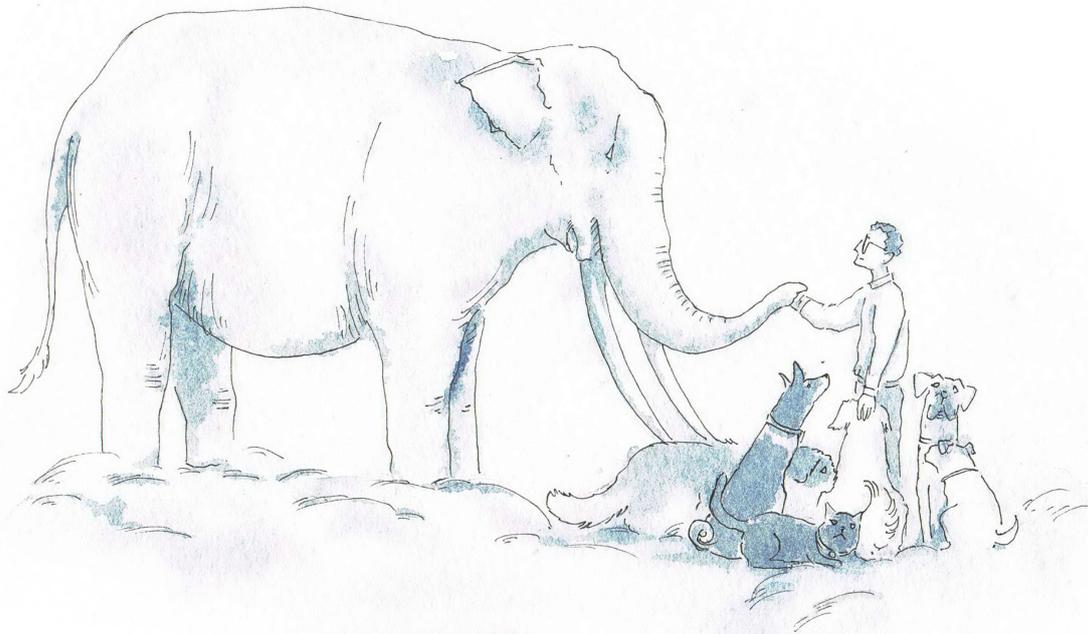

PAINTING BY...

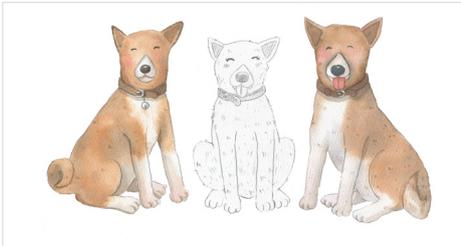
COVER
สุพรรณิ กิตติเม็งมงคล

หน้าเปิด
กฤษณะ ไซคเซววัฒน์

p.4-5 ทัศนาริการ
ชานนท์ สิมะบวรสุทธ์

p.10-21 Chapter 1
แม่พิมพ์สี

p.24-35 Chapter 2
ซาฟซ์

p.38-43 Chapter 3
พิธีะ กลันพุง

p.46-47 Chapter 4
ซาพีช

p.48-49 Chapter 4
Palim

p.50-51 Chapter 4
เลขา

p.52-53 Chapter 4
Monsty Planet

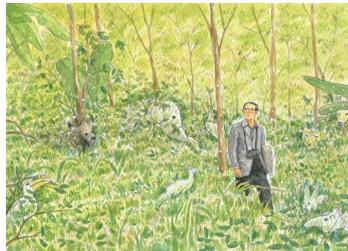
p.54-55 Chapter 4
ศศิ วีระเศรษฐกุล

p.56-57 Chapter 4
นักชัย วัชรศิริ

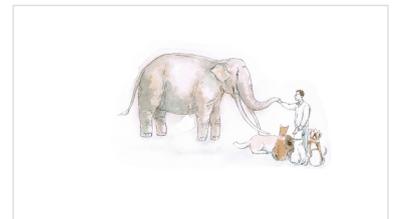
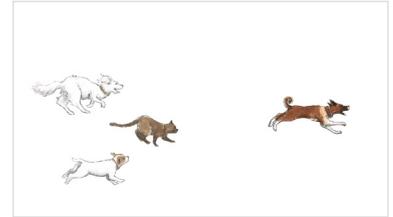
p.58-59 Chapter 4
ซอนแอม

p.60-61 Chapter 4
แม่พิมพ์ลี

p.62-63_Chapter 4
มุนิน

p.66-79 Chapter 5
กณิตศาสตร์ เสมานพรัตน์

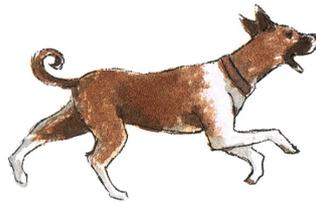

“ศิลปิน มีหน้าที่ที่จะดูว่ามีความรู้สึกอะไรที่เป็นประโยชน์
ต่อผู้อื่น และแสดงออกมาในทางของตน
ดังนั้นศิลปินทุกฝ่ายจึงมีหน้าที่ที่จะตั้งจิตเจตนาที่บริสุทธิ์
เจตนาที่ดี ผลที่ออกมาก็เป็นสร้างสรรค์เป็นผลที่ทำให้โลกเรา
มีความเจริญก้าวหน้า โดยแท้จริง...”

พระราชดำรัส พระราชทานลงพิมพ์ในหนังสือ
สุพรรณหงส์ทองคำ 20 ธันวาคม 2522

"หมาพันทางบ้านเรา จริงๆ แล้วเป็นหมาที่ฉลาดมาก
ถ้าเพื่อเราให้ออกาส เลี้ยงดูเขาดี สอนเขา
เขาก็สามารถทำตามได้"

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

howl hear
your best friend.

available : www.readhowl.com
www.facebook.com/readhowl